O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ... PALATA
290901

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 7 сентябрь жума
Сотувда эркин нархда
№ 185 (2747)

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 6 сентябрь куни Оқсаройда Эрон Ислом Республикаси ташқи ишлар вазири Камол Харрозийни қабул қилди.

Айни пайтгача Ўзбекистон ва Эрон ҳамкорлигининг ҳуқуқий асосини ташкил этувчи ўнлаб ҳужжатлар имзоланган. Шу кунгача Ўзбекистон ва Эрон ўртасидаги савдо-иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссиянинг учта мажлиси ўтказилган. Уларнинг сўнггиси 2001 йилнинг февраль ойида бўлганди.

Жорий йилнинг биринчи ярмида икки мамлакат ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми 53,98 миллион АҚШ долларига етди. Айни пайтда Ўзбекистоннинг импорт-экспорт маҳсулотларини темир йўл орқали ташишда Эрон билан самарали ҳамкорлик қилинмоқда.

Учрашувда томонлар ўзаро алоқаларни янада кенгайтириш, шунингдек, минтақавий хавфсизлик ва Афғонистондаги вазият билан боғлиқ масалаларда фикр алмашди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: қабул пайти. Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган суратлар.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида "Ўзбалиқ" акциядорлик компаниясининг таъсис йиғилиши бўлди. Унда тегишли идора ва ташкилотлар, балиқ етиштирувчи хўжаликлар ҳамда консервалаш корхоналари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардан делегатлар қатнашди.

«ЎЗБАЛИҚ» компаниясининг таъсис йиғилиши

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарган мажлисда мамлакатимизда аҳолининг балиқ маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондириш, балиқчилик хўжаликлари заҳиралари ҳолатини яхшилаш, соҳага замонавий технология ва хорижий сармояларни кенг жалб этиш, маҳсулот ишлаб чиқариш тизимида меҳнат унумдорлигини ошириш, экспортни йўлга қўйиш каби масалалар бугунги куннинг долзарб вазифаларидан эканлиги қайд этилди. Балиқ етиштириш, овлаш ва қайта ишлаш учун мазкур тармоқни бозор иқтисодиёти шароитига мос равишда ислоҳ этиш ва самарали ривожлантириш, соҳанинг барча бўғинларини малакали кадрлар билан таъминлаш зарурлигига эътибор қаратилди.

Шу боис Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 6 июлда қабул қилинган «Балиқчилик тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, қайта ташкил этилган «Ўзбалиқ» давлат акциядорлик корпорацияси негизида «Ўзбалиқ» акциядорлик компанияси ташкил этилди.

Йиғилиш қатнашчилари компаниянинг Низом ва дастурини қабул қилди. Компания ва унинг ҳудудий бошқарув органлари фаолияти, мақсад-вазифалари ҳамда тармоқни жадал ривожлантиришнинг муҳим чора-тадбирлари белгилаб олинди. Компания бошқаруви раиси этиб Фарғона вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари лавозимида ишлаб келаётган Ҳ.Йўлдошев сайланди.

Мажлисда Бош вазир ўринбосари, қишлоқ ва сув хўжалиги вазири Т.Холтоев сўзга чиқди.

(ЎзА).

Таҳририятга мактуб

МУСТАҚИЛЛИК ҚУВОНЧИ

Кетма-кет беш нафар ўғилдан сўнг Гулчибар қизим дунёга келди. Оҳ, ўшанда қувончим ичимга сиғмай ҳайқирганларим... Лекин қувончли кунларни гоҳо ташвишли кунлар таъқиб этиб турар экан... Гулчибар қизим олти ойлик бўлганида, унда туғма юрак хасталиги мавжудлигини сезиб қолдик... Ана шу кундан эътиборан 10 йил давомида қизчамизнинг дарди билан яшадик, дастлаб В.Воҳидов номидаги республика Жарроҳлик илмий-тадқиқот маркази, шундан сўнг яна бир қатор касалхоналарга зир қатнадик. Уни фақат ўта мураккаб жарроҳлик йўли билан даволаш мумкинлиги ҳақидаги фикрни мен учун қадрдон бўлиб қолган шифокорлар Азимжон Ҳикматов, кардиолог-врач Лариса Виноградова, жарроҳ Отабек Каримов ва бошқа жонкуярлар бир неча бор таъкидладилар.

1999 йилнинг 22 октябри... Бу кун менинг ва оила аъзоларим ҳаётида энг унутилмас сана сифатида эъзозли кундир.

Юртбошимиз ташаббуси билан вужудга келган «Соғлом авлод учун» нодавлат халқаро хайрия жамғармаси раҳбариятининг меҳрибонлиги ва олийҳимматлилиги туфайли Ватанимизнинг беш нафар ўғил-қизи Корея Республикасининг Сеул шаҳрига туғма юрак хасталигидан жарроҳлик йўли билан халос этиш ниятида жўнатилди... Уларнинг бири — қизим Гулчибар! Бу хабарни эшитиб, бир энтикдим, кўзларимдан севинч ёшлари шашқатор оқди.

Қизим Гулчибарнинг тақдири беш ярим соат давомида хорижий дўстларимиз қўлида бўлди. Ахир қизимга ноёб операция — сунъий юрак қўйилди-да!

Яратганга беадад шукурлар бўлсинки, операция муваффақият билан тугаб, қизимнинг менга ва тақдири топширилган Корея мутахассислари кўзига табассум билан қараганлигининг гувоҳи бўлдим... Тўрт кундан сўнг эса қизчам ўз қадамлари билан бағримга отилди... Энди бундай қувончни таърифлашга сўз топа олмайман.

Ҳурматли таҳририят ходимлари! Мана, қизим Гулчибар, икки йилдирки, ўта мураккаб ва нозик юрак операциясидан кейин ҳаётда не-не орзу ҳамда ҳавас билан яшамоқда, мен эса ҳали ҳам Жанубий Корея ва Ўзбекистон ўртасида боғланган ришталар таассуротидаман...

Мен имкониятдан фойдаланиб, Юртбошимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовга, «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси раҳбариятига, икки республиканинг элчи жаноблари — Че Енг Ха ва Виталий Васильевич Фенларга, қизчамнинг соғайиб кетиши, ҳаётга қайтишида жонбозлик кўрсатган барча шифокорлар, ҳамшираларга, ўз миннатдорчилигимни изҳор қиламан. Юртбошимиз раҳнамолигида бошқа давлатлар билан дўстлик ришталари янада равнақ топаверсин! Бунинг шарофатини, мана, бошимиздан кечириб турибмиз.

Ўзбекистондан Кореяга юборилган жажжиларнинг ота-оналари номидан: Розиқ ДАДАЕВ.

Фарғона вилояти ҳокимлигида пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш ва кузги дон экиш ишларини жадаллаштиришга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда туман ҳокимлари, қишлоқ хўжалигига дахлдор ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Имконият омиллари

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

121 минг гектардан ортиқ майдонда ғўза парвариш қилган вилоят пахтакорлари мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлишди. Ҳозиргача 40 фоиз майдонда биринчи терим тугалланган, аммо 77 минг гектар ердаги пахтага ҳали қўл урилгани йўқ.

Бешариқ, Данғара, Қува, Охунбобоев, Фурқат, Ёзёвон, Боғдод ва Риштон туманларида теримга сафарбарлик жиддий ташкил этилмаган. Айрим туман хўжаликларида терилган ҳосилни қуритиш, юклаш ва қабул пунктларига жўнатишда сусткашликка йўл қўйилмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорига биноан, вилоятдаги 60 минг гектар майдонда ғўза баргларини сунъий тўктириш режалаштирилганига қарамай, бу муҳим тадбир бугунгача атиги 5 минг гектар майдонда амалга оширилган.

Йиғилишда кузги ғалла экиш ишларини жадаллаштиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилди, зарур тавсиялар берилди. Кўрилган ҳар икки масала юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Йиғилишда Фарғона вилояти ҳокими А.Отабоев қатнашди.

Р.КАМОЛОВ, ЎзА мухбири.

«Шарқ тароналари»нинг акс-садоси

Маълумки, "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивали қисқа давр ичида дунё миқёсида ўтказиладиган маданий тадбирлар орасида ўзининг муносиб ўрнини топди. Туркиянинг "ТРТ" халқаро телеканали орқали намойиш этилган "Шарқ тароналари" учинчи халқаро фестивалининг тантанали очилиш маросими Ўзбекистоннинг Париждаги элчихонасида Франция маданият намояндалари, оммавий ахборот воситалари вакиллари эътиборига тақдим этилди.

Унда, жумладан, «Темурийлар санъати ва тарихи» ассоциацияси, мамлакат радиосининг «France Culture» дастури, «Canal France International» телеканали вакиллари, Францияда яшаб келаётган ватандошларимиз, «Умид» жамғармаси йўлланмаси билан мазкур мамлакатда таҳсил олаётган талабалар, жамоатчилик вакиллари иштирок этди. Тўпланганлар Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг фестиваль иштирокчиларига йўллаган табригини тинглаб, Регистон саҳнаси узра намойиш этилган гўзал ва ранг-баранг мусиқий чиқишларни мароқ билан томоша қилдилар.

Дунёнинг турли мамлакатларидан ташриф буюрган санъат аҳли ижросидаги куй-қўшиқлар, элимиз дурдонаси — миллий санъатимиз намояндаларининг чиқишлари меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Тадбир ниҳоясида Франциядаги «Темурийлар санъати ва тарихи» ассоциациясининг раиси Люсьен Керен ўзининг қуйидаги фикрларини билдирди:

— «Шарқ тароналари» жуда гўзал ва ўхшаши йўқ анжумандир. Мен кўп фестивалларнинг гувоҳи бўлганман. Бироқ Самарқандда ўтадиган фестиваль ўзгача. Бу мусиқа анжумани турли-туман маданиятларни мужассамлаштирадиган бетакрор халқаро маданий тадбирдир.

Шунингдек, «France Culture» дастури вакили П.Гетчел, «Canal France International» телеканали ходими С.Рошто ва бошқалар ҳам мазкур мусиқа фестивалининг ўзига хослиги ҳамда дунё маданий ҳаётидаги беқиёс аҳамияти ҳақидаги фикрларини изҳор этишди.

«Жаҳон» АА.

Бугунги кунда ўзбекистонлик барча футбол мухлислари нигоҳи миллий терма жамоамизнинг 2002 йили Жанубий Корея ва Японияда ўтказиладиган жаҳон чемпионатига чиқиш учун иккинчи саралаш босқичи беллашувларидаги иштирокига қаратилган.

«КУЧЛИЛАР ЎНЛИГИ»: ЎҚИНГ, ЗАВҚЛАНИНГ!

Терма жамоамиз ўзагини ташкил қилувчи футболчиларимизнинг аксарияти назаримиздан четда — Россия, Украина ва Беларус биринчиликларида тўп суриши улар билан яқин муносабатда бўлишимизга, ишонган йигитларимизнинг ўй-хаёллари, режалари ва тайёргарликлари нечоғлик эканлиги билан ўртоқлашиб туришимизга бироз халақит қилади.

Лекин яқиндагина дунё юзини кўрган «Кучлилар ўнлиги» номли жаҳон чемпионати саралаш ўйинлари таништирув альманахи терма жамоамиз, футболчиларимиз тақдирига бефарқ бўлмаган мухлислар учун айни муддао бўлди. 68 саҳифадан иборат бўлган бу альманахда Ўзбекистон терма жамоасининг 1998 йилги жаҳон чемпионати финал қисмига чиқиш учун қилган ҳаракатларидан бошлаб, ҳали якунига етмаган жорий йилги саралаш учрашувларигача маълумотлар берилган. Шунингдек, альманахнинг ранг-баранг саҳифаларидан жаҳон биринчиликларида қитъадошларимиз иштироки, Жанубий Корея ва Японияга бориш учун Осиё минтақасида ўтказилган биринчи саралаш босқичи, бошқа қитъалардаги вазият, кўзга кўринган футболчилар, мураббийлар ҳақидаги мақолалар ва рангли суратлар жой олган.

Энг муҳими, ўқувчилар «Кучлилар ўнлиги» альманахи орқали Осиё қитъасидан жаҳон чемпионати финал қисмида қатнашиш имкониятига эга бўлган ўнта терма жамоанинг бугунги кундаги тадориги, етакчи футболчилари, мураббийлари, ўйин услуби, жамоа таркиби ҳақида тўлиқ маълумотта эга бўлиши мумкин.

Қолаверса, ўзбекистонлик футбол мухлислари фахрига айланган Миржалол Қосимов, Жаъфар Ирисметов, Илёс Зайтуллаев каби футболчилар билан уюштирилган суҳбатлар, улар ҳақидаги мақолалар, суратлар ҳам ўқувчилар қизиқишини ўзига тортади.

Нима бўлганда ҳам, мазкур альманах бугунги кунда терма жамоалар, футболчилар, мураббийлар ҳақида маълумот берувчи, умуман олганда, мухлисларни футбол оламидаги «гап-сўзлар»дан хабардор этувчи энг яхши манба ҳисобланади. Биз мана шундай нашрлар тарафдоримиз.

Футбол мухлислари эса Ўзбекистон футбол федерацияси ва «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси ҳамкорлигида чоп этилган ушбу альманахни газета дўконларидан топиши мумкин.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ. (ЎзА).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Мамлакатингиз мустақиллиги куни нишонланиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига Саудия Арабистони Подшоҳлиги халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номимдан самимий табрикларимни изҳор этиб, Сиз, Жаноби Олийларига бахт-саодат ва сиҳат-саломатлик, дўст Ўзбекистон халқига эса давомий тараққиёт ва фаровонлик тилашдан бахтиёрман.

Самимий эҳтиромлар ила,

Биродарингиз,
Икки муқаддас масжид ходими,
Саудия Арабистони Подшоҳи —
Фаҳд бин Абдулазиз Ол САУД.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги кунининг 10 йиллиги муносабати билан Вьетнам халқи ва шахсан ўз номимдан Сизга ва Ўзбекистон халқига ғоят самимий қутловлар йўллайман.

Вьетнам билан Ўзбекистон ўртасидаги анъанавий дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари кун сайин мустаҳкамланиб, ривожланиб бораверсин.

Ўзбекистон халқи Сизнинг раҳбарлигингизда гуллабяшнаётган ва бахтиёр мамлакатни барпо этсин.

Президент Жаноблари, Сизга мустаҳкам соғлиқ ва юксак лавозимингизда улкан муваффақиятлар тилайман.

Чан Дик ЛИОНГ,
Вьетнам Социалистик Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни байрам қилиниши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига самимий қутловларимни ҳамда шахсан Сизга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, халқингизга эса равнақ тилаб билдирган энг эзгу истакларимни яна изҳор этиш менга ғоят катта мамнуният бахш этади.

Ҳожи Ҳассанал БОЛКИАХ,
Бруней Султони.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент Жаноблари!

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги кунининг 10 йиллиги байрам қилиниши муносабати билан ғоят самимий қутловларимни изҳор этишга ижозат бергайсиз. Мана шу ўн йил мобайнида Латвия Ўзбекистон Республикасининг давлат асосларини барпо этишдаги муваффақиятларини, шунингдек, иқтисодий, ижтимоий ҳамда бошқа соҳалардаги ислоҳотларнинг натижаларини катта эътибор ва қизиқиш билан кузатиб борди.

Шуни мамнуният билан қайд этишим керакки, ўтган давр мобайнида Латвия билан Ўзбекистон ўртасида ҳамжиҳатликка ва ўзаро манфаатга асосланган дўстона ва мустаҳкам муносабатлар таркиб топди. Бу муносабатлар узоқ муддатли бўлиб, келгусида яна ҳам самарали ва муваффақиятли ривожланиб боришига ишончим комил.

Шуни ҳам таъкидламоқчиманки, Латвия халқаро ташкилотлардаги ҳамкорлигимизга ҳамда Ўзбекистоннинг бутун Марказий Осиё минтақасида барқарорлик ва хавфсизликни таъминлаш борасидаги саъй-ҳаракатларига юксак баҳо беради.

Президент Жаноблари, пировардида яна бир бор шахсан ўз номимдан ва Латвия халқи номидан Сизни тантанали кун билан муборакбод этишга, Сизга мустаҳкам соғлиқ ва муваффақиятлар, дўст Ўзбекистон халқига эса янада юксак тараққиёт ва фаровонлик тилашга ижозат бергайсиз.

Эҳтиром ила,

Вайра Вике-ФРЕЙБЕРГА,
Латвия Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Миллий байрам — Ўзбекистон Мустақиллиги эълон қилинган куннинг 10 йиллиги муносабати билан Сизни ва дўст Ўзбекистон халқини сидқидилдан муборакбод этаман.

Қардош Ўзбекистоннинг суверен демократик, ҳуқуқий давлат барпо этиш ва уни мустаҳкамлаш, жаҳон ҳамжамиятига изчил қўшилиб боришда эришган муваффақиятларидан астойдил хурсандман.

Ишончим комилки, Озарбойжон билан Ўзбекистоннинг стратегик шериклиги, миллатлараро лойиҳалардаги, халқаро ва минтақавий ташкилотлардаги қалин ҳамкорлиги минтақада тинчлик ва барқарорлик йўлида, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг манфаатлари йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамланиб, кенгайиб бораверади.

Сизга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, давлат раҳбари сифатидаги фаолиятингизда муваффақиятлар, қардош Ўзбекистон халқига эса тинчлик ва фаровонлик тилайман.

Эҳтиром ила,

Ҳайдар АЛИЕВ,
Озарбойжон Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг ўн йиллиги муносабати билан самимий қутловларимни қабул қилгайсиз.

Ишончим комилки, Арманистон билан Ўзбекистон ўртасидаги анъанавий дўстлик муносабатлари бундан буён ҳам халқларимиз ва давлатларимизнинг фаровонлиги йўлида ҳамжиҳатлик, ишонч ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик негизида тобора ривожланиб, мустаҳкамланиб бораверади.

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, фурсатдан фойдаланиб, Сизга муваффақиятлар ва омонлик, бутун ўзбек халқига эса тинчлик ва равнақ тилашни истардим.

Эҳтиром ила,

Роберт КОЧАРЯН,
Арманистон Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами — Мустақиллик куни муносабати билан Беларус Республикаси халқи ва шахсан ўз номимдан Сизга сидқидилдан қутловлар йўллайман.

Ўзбекистон Республикаси билан Беларус Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар халқларимиз манфаатлари йўлида бундан буён ҳам муваффақиятли ривожланиб бораверади, деб ишонч билдираман.

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, Сизга чин дилдан мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат ва масъулиятли давлат фаолиятингизда муваффақиятлар, Ўзбекистон Республикаси халқига эса фаровонлик ва равнақ тилайман.

Эҳтиром ила,

Александр ЛУКАШЕНКО,
Беларус Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Қаҳрамонлари ҳақида ҳикоялар

— «Ахборот»нинг русчасини кўриб ўтиргандим, — кулиб гапиради уста Қобул, — менинг отимни айтиб қолса бўладими? Хотиним ўчоқ бошида овқат пишираётганди. «Холкумуш, эшитдингми?» деб беихтиёр бақириб юборибман. Ёш боладай ўрнимдан ирғиб туриб, онамнинг олдига чопибман. «Мен қаҳрамон бўлдим, она...» дебман... Кейин ҳамсоялар, теваракдан танишлар келишди... Билмайман, мен оддий темирчи бўлсам...

«МЕН КОРХОНАМ БИЛАН ТИРИКМАН»

— дейди темирга жон киритган уста Қобул МЎМИНОВ

Тўғри, Қобул Мўминов оддий темирчи. Лекин у қандай темир-чи? Ҳамма гап шунда. Бундан 32 йил аввал у «Муборак» давлат наслчилик заводида тракторчига ёрдамчи бўлиб иш бошлаган. Кейин «Муборак-Тошкент» магистрал газопроводи бошқармасида трубопроводкачи бўлган, 1971 йили ҳарбий хизматдан қайтгач, то ҳозиргача Муборак газни қайта ишлаш заводида технологик қурилмаларни таъмирловчи чилангар, 10-экспериментал, таъмирлаш ва механика цехида темирчилик қилиб келмоқда. Орада бир муддат эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш цехига бошлиқ ҳам бўлиб ишлаган. Аммо...

— Қарасам, менинг ишимни эплай оладиган, ўрнимни боса оладиган темирчи йўқ, — ҳикоя қилади уста Қобул. — Ариза бериб, яна темирчиликка қайтдим. «Цех дегани завод ичидаги завод бўлса, нимага бундай қилдинг, доим оловнинг ичида ишлаш зарил кептими?» дегувчилар ҳам бўлди. «Аввало, қўлимдан келган ишни қилишим керак. Ундан ташқари, қаерда одамларга кўпроқ фойдам тегса, ўша ерда бўлишим керак, — дедим уларга. — Цех бошлиғилигига одам топилади. Лекин ҳар кимни устахонага олиб бориб, сен темирчисан деса, темирчилик қилиб кетоладими? Кета олмайди. Бунинг учун аввало, уқув бўлиши шарт. Меҳрингни бериб ишласанггина темир сенга бўйсунади. Қўлингда хамирдек эшилади. Шундагина темирга жон кирита оласан. Бўлмаса, юраверасан-да судралиб...»

Дилидагини тилига чиқарадиган, катта-катта кўзлари кулиб турадиган, мулойим жилмайиб қўядиган, қорачадан келган, мўйловига оқ оралаган Қобул Мўминов табиатига судралиб юриш тўғри келмайди. У гапини ҳам, ишини ҳам ўтказишга интиладиган, ўтли-шудли, кўнгли очиқ одам.

— Мустақилликдан олдин ҳам ўзимни аямай ишлаганман, — бирдан маъюс тортади у. — Қани, ўзбекнинг қўлидан келмайдиган иш бор эканми, кўрсатаман... дердим ўзимча. Алам қилган пайтлари тортишиб ҳам қолардим. Ўзимнинг ҳолимга ўзимнинг хўрлигим келарди. Энди билаяпман бунинг сабабини. Бировнинг қўлидаги қўғирчоқ эканмиз.

Ўтган 10 йил уста Қобулга изланиш йиллари бўлди. Заводдаги қурилмалар, насослар ва бошқа машина-механизмларнинг айрим мурватлари тез-тез ишдан чиқарди. Уларни хориждан олиш катта валюта талаб қиларди. «Ана шу деталларни корхонанинг ўзида тайёрлаш, ҳеч бўлмаса, таъмирлаш мумкин эмасми?» деган муаммо кўндаланг бўлганди. Айнан уста Қобулнинг ижодкорлиги, қўли гуллиги, темирга жон кирита олиш санъати туфайли бу муаммо ечилди. Механика цехи кенгайтирилиб, унинг тажрибаси оммалаштирилди. Шу тариқа экспериментал, таъмирлаш ва механика цехи пайдо бўлди. У энг замонавий техника ва асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Бу ерда газ саноати корхоналари орасида биринчилардан бўлиб деталларга иккинчи умр бағишлашнинг ўзига хос усуллари жорий этилди.

Уста Қобул ўз оти билан ҳар ишга қобил инсон. Унинг ўндан ортиқ ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари амалиётда қўлланилмоқда.

— Бизнинг меҳнатимиз аввал ҳам ҳалол бўлган, ўзимиз эса «пуф сассиқ» эдик, — дейди уста Қобул. — Мустақилликка эришгандан кейингина қадр топдик. Шунинг ўзи учунок ўлиб-тирилсанг арзийди. Айрим жойларда озодлик учун неча юз йиллаб курашишган, қонлар тўкилган. Биз эса қон тўкмай, қурбон бермай, мустақилликни қўлга киритдик. Бу ҳам Худонинг иноятти, Йўлбошчимизнинг жасорати туфайли. Шуларни билиш ва қадрига етиш керак.

Уста Қобул 1994 йилда Ўзбекистон Республикаси халқ депутати этиб сайланган. Бинобарин, унга халқнинг орзу-умиди ҳам, интилиши ҳам беш бармоқдай маълум. У турли миллат вакиллари билан ёнма-ён ишлайди. Улар билан дўст-қадрдон, оға-ини. Ахир у бежизга 1994 йили «Дўстлик» ордени билан мукофотланмаган-да.

— Қаҳрамонмисан қаҳрамон, — дейишади заводдаги ким билан гаплашмай. — Арзийдиям гапми! Бўлса, шундай одам қаҳрамон бўлади-да.

Ҳақ гап. Сўзимиз бошида Уста Қобул Мўминовнинг «Мен заводим билан тирикман» деган гапини ёдга олгандик. Бу баландпарвоз гап эмас. Юракдан қайнаб, отилиб чиққан гап. Негаки, у заводни ўзиники деб билади. Ўзининг заводида ўзининг юртига хизмат қилаётганидан боши осмонда. Заводда уста Қобулга ўхшаш ватанпарварлар кам эмас. Шунинг учун ҳам Мустақиллик йилларида янгидан 4 та блок қурилиб, ишга туширилди. Заводнинг газни қайта ишлаш қуввати 30 миллиард кубометрга етказилди. Бу ҳам эркинлик туфайли. Эркинликнинг мазасини тотган уста Қобулга ўхшаш одамлар «заводим деб...» ишлашаяпти. «Заводим» деб куйиб-пишиб ўзини ўтга-чўққа урган одам Ватан учун жонини ҳам аямайди. Бу бор гап. Шуни ҳам айтиш керакки, бундай одамлар ўзларини мақтовга сазовор алоҳида иш қиляпмиз, деб ҳисобламайди. Билмайдиларки, аслида ҳақиқий қаҳрамонлик шундай бўлади. Ҳеч қайси замонда ҳам асл қаҳрамон айюҳаннос солмаган, кўкрак кермаган, иззат талаб қилмаган. Мана, Уста Қобулдан қиёс. Бундай қаҳрамонлар орамизда оз дейсизми? Улар кўп. Улардан бири бугун расман эътироф этилди. Президентимизнинг Фармонига кўра, уста Қобул Мўминовга «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони берилди. Озод юртда ҳалол меҳнатнинг қадр топиши шу-да.

Нарзулла РАВШАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Данғара туманидаги «Фермерлар уйи» ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. Айни пайтда бу ерда тумандаги фермерлар учун ҳуқуқий ва иқтисодий масалаларда тавсия ва маслаҳатлар бериб борилмоқда. Бу эса кўплаб ишбилармонларга қўл келмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Мустақилликка — сенинг ҳиссанг

КЎПРИКСОЗЛИКДА БЕБАҲО ЯНГИЛИК

Нигора Сафоева Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институтига қарашли «Кўприк» илмий-ишлаб чиқариш марказида фаолият юритган кезларидаёқ ўзининг илмий салоҳиятини намойиш қилишга улгурганди. Ўша пайтда пойтахтимиздаги йирик кўприкларни синаш ва текшириш ҳамда уларни таъмирлашнинг лойиҳасини яратиш ишларида етакчилик қилиш эндигина 24 баҳорни қаршилаётган Нигора учун икки карра масъулиятли вазифа эди, албатта. Шунга қарамасдан, марказда икки йил — 1996 йилдан 1998 йилга қадар муҳандис бўлиб ишлаган Нигора бу қийин юмушни аъло даражада уддалади.

Нигоранинг келажагига умид билан қараган устозлари — Райҳона Низомиддинова ҳамда Ольга Дубинчиклар уни уч йил аввал ўзи муваффақиятли битирган Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институтига таклиф қилишди. Шундай қилиб, яна институт бағрига қайтган Нигора 1998 йили «Кўприклар ва транспорт туннеллари» мутахассислиги бўйича аспирантурага қабул қилинди.

Маълумки, кўприк шаҳар кўчаларида транспорт ҳаракатини бетўхтов ташкил қилиш учун зарур бўлган муҳим иншоот саналади. Ҳозирги кунда бутун Марказий Осиёдаги йирик шаҳарларда қурилаётган кўприклар техник ечими мукаммал ишланган ва хавфсиз бўлган қуйма темир бетон кўприклардир. Бироқ темир-бетонлар устига тўшаладиган гидроизоляция учун озмунча маблағ сарфланмайди. Бу мутахассисларга яхши маълум. Темир-бетон устига гидроизоляция тўшашдан кўра бетон орасига ундан бир неча бор арзон ва камхарж ҳисобланган гидрофоб қатлами қуйилса, кўприкнинг янада сифатли чиқишини Нигора ўзининг илмий ишида назарий жиҳатдан асослаб берди. Орадан кўп ўтмай, янги усулнинг афзаллиги амалда ўз исботини топди.

Гўзал пойтахтимизнинг Аҳмад Дониш ва «Гавҳар» кўчаларидаги йирик кўприклар Нигоранинг «Автомобил йўл кўприкларининг қатнов қисмлари конструкцияларини такомиллаштириш» мавзуидаги илмий иши асосида қурилди. Янги усулдан фойдаланилгани туфайли ва 135 миллион сўм тежаб қолинди.

Бу янги кўприклар мукаммаллиги ва мустаҳкамлиги билан бошқаларидан ажралиб туради.

Аспирант Нигора ўтган йили Ўзбекистон Президенти Давлат стипендияси танловида иштирок этиб, энергетика, ресурслар, саноат йўналишлари бўйича ғолиб бўлди.

— Устозларимга ташаккур. Улар мени ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаб турибди. Шу боисми, орзуларимга эришсам керак, деб ўйлайман, чунки имкониятларим етарли. Бунинг учун, аввало, давлатимиз раҳбариятидан миннатдорман, — дейди Нигора.

Шубҳасиз, унинг бугунги муваффақиятлари мамлакатимизда ёш олимларга кўрсатилаётган эътиборнинг қувонарли натижасидир.

Нурулла НАРЗУЛЛАЕВ.

ИМПОРТ ЎРНИНИ БОСУВЧИ МАҲСУЛОТ

Байрам арафасида "Навоийазот" ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида янги линия — каустик сода ишлаб чиқарувчи завод ишга туширилди. Заводни Навоий қурилиш бошқармаси қурувчилари бунёд этди.

"Ўзбекистонкимёлойиҳа" илмий-текшириш институти олимлари ва Германиядаги "Лурги" фирмаси лойиҳаси асосида заводга замонавий технология ўрнатилди. Саноат ишлаб чиқариши учун сув билан ҳаводай зарур бўлган каустик сода, хлор ва хлорли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган ушбу янги линия лойиҳаси учун қарийб 40 милллион немис маркаси сарфланди. Жиҳоз ва дастгоҳлар ҳам германиялик мутахассислар ёрдамида ўрнатилди.

Мутахассислар фикрига кўра, янги завод 20 миллион АҚШ доллари қийматида маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Бинобарин, четдан келтирилаётган маҳсулотларнинг ўрнини босувчи каустик сода, хлорли кислота ва суюқ хлор саноатимизда иқтисодий тежамкорлик ва янги-янги имкониятлар эшигини очиши табиий.

Заводда бир йилда 26 минг тонна каустик сода, 23 минг тонна суюқ хлор, 12 минг 400 тонна хлор кислотаси, 6 минг 700 тонна натрий гидрохлорид ишлаб чиқарилади. Бир сўз билан айтганда, эндиликда бундай маҳсулотларни четдан келтиришга эҳтиёж қолмайди. Шу билан бирга, мамлакат эҳтиёжидан ортиқча маҳсулотни хорижга экспорт қилиш мумкин бўлади.

Янги завод жамоаси йил охиригача камида 100 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ниятида.

Ёрқул УМАР. (ЎзА).

Янги замон одамлари

Бошқаларга ўхшамаган РАИС

Бу хўжаликда бошқа жойларга хос бўлмаган бир ҳолни кузатиш мумкин. Кеч соат еттилардан кейин далада ҳам, идорада ҳам ҳеч ким бўлмайди. Ҳамма уйига дам олишга кетади. Кейин раис бошчилигида ҳар куни «наряд», яъни кунлик юмушларнинг мажлиси ҳам ўтказилмайди. Барча ўз ишини билиб бажараверади. Бир ёки икки ойда зарур бўлиб қолса, йиғилиш ўтказилади, холос.

Якшанба куни барча учун дам олиш куни ҳисобланади. Далада юмуши бўлган пудратчиларнинг ўзлари хоҳлаб ишга чиқиши мумкин. Лекин ҳар қандай об-ҳаво шароити бўлишидан қатъи назар, ҳар йили барча соҳаларда режалар ортиғи билан уддаланиб келинади. Яна бир аҳамиятли томони шуки, хўжаликда янги ойнинг узоғи билан учинчи куни ўтган ой учун маош берилади. Пудратчи иш ҳақини хоҳласин пул, хоҳласин маҳсулот шаклида олсин. Масалан, ҳозир далада меҳнат қилаётган ҳар бир пудратчи ойига 18-20 минг сўмдан олмоқда. Боиси — хўжалик ҳамёни тўла. Ҳар йили 70-80 миллион сўмлаб фойда олинади.

Пойтахт вилоятининг Оққўрғон туманидаги «Ўзбекистон» ширкат хўжалигида иш ана шундай ташкил этилганига ўн йил бўлди. Хўш, муваффақият омиллари нимада, бундай ютуқларга қандай эришилмоқда? Ҳозир айрим хўжаликларда ҳар ойда ўз вақтида маош бериш у ёқда турсин, техникани юритиш ёки бошқа энг зарур бўлган дала иши учун маблағ топилмай турган бир пайтда бу ерда қандай қилиб бунинг уддасидан чиқишмоқда?

Ширкат хўжалигининг ўтган йиллардаги кўрсаткичларини бироз таҳлил қилиб кўрайлик. Жамоанинг 1521 гектар сувли экин майдони мавжуд. Ҳар йили унинг 903 гектарига чигит, 434 гектарига ғалла экиб келинади. Қолганига сабзавот, полиз ва озуқа экинлари жойлаштирилади. Барча соҳаларда шартномадаги режалар ортиғи билан уддаланди. Ўтган йили ҳам хўжалик давлатга 2218 тонна ўрнига 3 минг тонна пахта сотиб, топшириқни ошириб бажарди. Ғаллачиликда ҳам юқори кўрсаткичлар қўлга киритилди. Йил 56,4 миллион сўм фойда билан якунланди. Хўжаликнинг рентабеллик даражаси 28 фоизни ташкил қилди. Жорий йилда бизнес-режага кўра, 80 миллион сўм фойда олиш мўлжалланмоқда.

Жамоада бирор соҳа йўққи, фойда олинмаса. Масалан, чорвачиликни олиб кўрайлик. Хўжалик фермасида 365 бош қорамол парвариш қилинади. Мазкур тармоқдан ўтган йили ўн миллион сўм фойда олинди. Сутнинг ўзидан ҳар ойда бир миллион сўм даромад олинаётганлиги ҳам соҳада ишнинг яхши йўлга қўйилганлигидан далолат беради.

Ўн йилдирки, хўжаликка тажрибали пахтакор Эргаш Ниёзов раҳбарлик қилиб келмоқда. Эргаш ака бу ерга келмасдан олдин хўжалик ночор аҳволда эди. Ниёзов илгари ҳам узоқ йиллар тумандаги бир неча хўжаликни бошқарган, тажрибали раҳбар эди. Эргаш аканинг ўзига хос иш усули ҳам бор. У одамларга бақириш, уришиш у ёқда турсин, ҳатто овозини ҳам қаттиқ қилиб гапирмайди. Аксинча, яхши гап билан муомала қилади. Агар бирор киши ишни қилмаса ёки вазифасини кўнгилдагидек бажармаса, уни ёнига олиб шундай дейди: «Биз сизга ишонгандик, бундай бўлишини ўйламагандик. Агар сиз шундай қилсангиз, бошқалардан нимани кутиш мумкин?». Албатта, ўзини билган одамга шу гапнинг ўзи етарли. Кейин у кишининг яна бир одати бор: қаерда ишламасин, ҳеч қачон ўз «командаси», яъни ўз одамларини йиғмайди. Ўша ерда илгари меҳнат қилган одамлар билан ишлаб кетаверади. Барчани ҳалолликка ундайди, ўзи ҳам шунга риоя қилади. Шу билан бирга, қаттиққўл, бир сўзлиги ҳам бор. Эргаш ака қисқа фурсатда хўжаликни илғорлар сафига олиб чиқади, шу боис жамоанинг иқтисодиёти ҳам юксалиш сари юз тутади.

— Раҳбарнинг вазифаси қўл остидагиларга меҳнат қилиши учун етарли шарт-шароит яратиб беришдан иборат, — дейди Э. Ниёзов. — Моддий манфаатдорлик яхши йўлга қўйилган ерда одамларнинг ўзи меҳнат қилаверади. Деҳқонга уни қил, буни қил, деб айтишнинг кераги йўқ. У қачон, нима иш қилишини ўзи яхши билади. Кейин раис деҳқоннинг маҳсулотини сотиб олган қайта ишлаш корхоналаридан унинг ҳақини ҳам ундириб беришни билиши керак. Хўжалигимизда ҳеч қачон кредиторлик қарз бўлмайди. Барча майдонлар пудратчиларга бўлиб берилган. Меҳнат чек асосида ташкил қилиниб, ҳар бир пудратчи билан хўжалик ўртасида шартнома тузилган. Ҳар бир киши ўз иши билан банд. Сабаби — у йил якунида пировард натижадан манфаатдор эканлигини яхши билади. Шу боис деҳқонларимиз ишга астойдил киришган.

Ширкат хўжалигининг нафақат ўз аъзоларини, балки жамоа ҳудудида яшаётган аҳолини ҳам ижтимоий муҳофаза қилиш борасидаги ишлари диққатга сазовордир. Ҳар йили 120 киши республикамиздаги турли оромгоҳларга бепул дам олишга юборилади. Улар йўл ҳақини ҳам тўлашмайди. Хўжалик томонидан ажратилган автобуслар одамларни олиб бориб келади. Жамоада ишлаётганлар учун газ, сув, телефон, электр ҳақи, ер солиғи хўжалик томонидан йилнинг бошида тўлаб қўйилади.

Шунингдек, мактабларда ва олий ўқув юртларида таҳсил олаётган ўқувчиларни ҳам ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Аъло ўқиётган ёшлар учун махсус стипендиялар ташкил қилинган. Ўтган йилнинг ўзида бу хайрли ишга 2 миллион сўм ажратилди. Шу билан бирга, хўжалик ҳудудидаги мактабларга бошқа жамоадан келиб дарс бераётган ўқитувчилар ва қишлоқ врачлик пунктларида меҳнат қилаётган шифокорларга йўл ҳақи ҳамда тушлик овқат пулини бериш йўлга қўйилган. Жамоа томонидан амалга оширилаётган бундай хайрли ишлар тўғрисида яна узоқ гапириш мумкин.

Эргаш акани баъзи раҳбарлар бошқаларга ўхшамаган, «ўжар», гапидан қайтмайдиган одам, дейишади. Тўғри, у киши ўзининг тажрибасига, билимига таяниб иш юритади. Зарур бўлса, айрим раҳбарларнинг ҳаётда ўзини оқламайдиган баъзи топшириқларини рад этади. Зарур бўлса, қаттиқ туриб ўз фикрини ҳимоя ҳам қила олади.

Биз республикада хизмат кўрсатган пахтакор, яқинда «Эл-юрт ҳурмати» орденига эга бўлган, сўзи билан иши бир инсон Эргаш ака Ниёзов билан узоқ суҳбатлашдик. Дала айланиб, оддий деҳқонлар билан гаплашдик. Тўғриси, ёши етмишни қоралаб қолган бўлса-да, юзидан куч-қувват ёғилиб турган, бошқа ёш раҳбарлар уддасидан чиқолмаётган ишларни беками-кўст бажараётган бу инсонга ҳавасимиз келди. Қани энди, шундай тадбиркор раҳбарлар кўпайса, деган фикр кўнглимиздан ўтди.

Ҳосил КАРИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Истиқлол берган неъмат

«ЎЗБЕК КАШФИЁТИ»

Кашфиётлар инсон тафаккурининг маҳсули. Аммо уни амалга ошириш ҳар бир инсоннинг қўлидан кела бермайди. Айримлар Оллоҳ суйган кишиларгина кашфиёт яратишга қодир, деб биладилар. Бошқа нуқтаи назарга эга кишилар эса кашфиётларни алоҳида ақлий салоҳиятга эга бўлган буюк шахслар билан боғлашади. Фикримизча, бу икки хил диний ва дунёвий қарашлар ўртасида ҳеч қандай зиддият йўқ. Аслида улар бир-бирларини тўлдирувчи бир нарсанинг икки томонини ифодаловчи қарашлардир.

Кашфиётлар асрлар давомида турли миллатга мансуб, турлича эътиқодларга сиғинувчи, турли мамлакатларда истиқомат қилувчи шахслар томонидан яратилганлиги маълум. Шунинг учун бундай янгиликларни миллатга ҳам, динга ҳам боғлаш ноўрин. У ҳамиша башариятнинг адабий маънавий мулки бўлиб қолади. Бизнинг она-юртимиз, Ўзбекистон ҳам дунёнинг мўъжизакор майдонларидан бири ҳисобланади. Бу юрт фарзандлари қадимдан яратувчанлик фаолияти билан шуғулланиб келадилар. Агар юртимизда қўлга киритилган кашфиётлар тарихига назар ташласак, бу борада ўзига хос қонуниятли томонлар мавжудлигини англаймиз.

Биринчи қонуният, шуки, мустақил фикрли, мустаҳкам ирода ва эътиқодга эга, озод ва обод ватан фарзандларигина кашфиётлар қилиши мумкин. Тарихга назар ташлайлик; Эрон аҳамонийлари, грек-македонияликлар, араб халифалиги, мўғуллар истилоси, чор Россияси, советлар мустамлакачилиги даврларида қандай ўзгаришлар бўлди-ю, мустақиллик даврларида қандай мўъжизалар яратилди? Агар маънавий тарозининг бир палласига мустамлакачилик, қуллик йилларини қўйиб, унинг иккинчи палласига эрк, мустақиллик йилларини қўйсак, юқоридаги қонуниятнинг амалий ифодаланиши келиб чиқади. Шунинг учун ҳам Президентимиз Ислом Каримов «Мустақиллик — улуғ неъмат, буюк имконият» эканлигини, ундан тўғри фойдалана билиш кераклигини, унинг қадрига етиш лозимлигини, бу борада ҳушёр ва огоҳ бўлишликни доимий равишда таъкидлаб келадилар.

Абдулла Орипов: «Чинакам ижодкор учун ўз халқини ҳур ва озод; мустақил давлат сифатида кўришдан улуғроқ бахт йўқ. Модомики, шу бахт сиз билан бизга муяссар бўлиб турган экан, бундан фақат шодлигимизгина эмас, масъулиятимиз ҳам, вазифаларимиз ҳам ортиб, ҳар биримиз шу мустақилликка, шу озод халққа ҳар жиҳатдан муносиброқ, комилроқ инсон бўлишга бурчлимиз» — деган эди. Ёки Эркин Воҳидовнинг мана бу сўзларини эслайлик: «Озодлик — аждодларимиз кўп замонлар юрагида ардоқлаб, уларни ҳазин энтиктириб келган туйғу. Бу муқаддас туйғунинг нақадар азизлигини юракдан ҳис қилган, ғурурли, ҳамияти баланд, ўз инсоний қадр-қимматини биладиган одам тушунади», деган сўзларини олиб кўринг. Дарҳақиқат, мустақиллик, озодлик — бу буюк яратувчанлик имконияти, мўъжизалар маконидир. Аждодларимиз томонидан яратилган жамики кашфиётлар мустақиллик, озодлик йилларида, IX-XIV аср биринчи ренессанс, XIV-XVI аср иккинчи ренессанс даврларида яратилгандир. Бу даврлар халқимизга, дунё халқларига Форобий, Беруний, Ибн Сино, Ал-Хоразмий, Имом Бухорий, Ат-Термизий, Амир Темур, Алишер Навоий, Бобур каби юзлаб буюк алломаларни ҳадя этди. Уларнинг ижод дурдоналаридан бугун дунё халқлари баҳраманд бўлиб яшаяпти.

Оллоҳ таолонинг инояти ҳамда халқимизнинг озодликка бўлган интилишлари, Юртбошимиз Ислом Каримовнинг узоқни кўзловчи доно сиёсати туфайли биз 1991 йилдан бошлаб ўз юртига ўзи хўжайин, ўз тақдирини ўзи яратувчи халққа айландик. Бу билан буюк уйғониш даврларининг давомийлиги таъминланди, ворисийлик қайтадан тикланди. Мустақиллик йилларида илгари мавжуд бўлмаган жамиятнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш концепцияси ишлаб чиқилди ва у ўзининг дастлабки натижаларини бера бошлади. Эътибор беринг-а: мустақилликнинг дастлабки йилларида Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўлига шубҳа билан қарашлар жаҳон матбуотида устуворлик қилган бўлса, 1995 йилдан бошлаб эса, аксинча, ўзбекнинг ўз йўлига ишонч, эътибор, қизиқиш, уни ўрганиш тенденцияси кучайиб бораяпти. Бунга сабаб ўзбек йўлининг ўзига хослигидир. Дунёнинг ижтимоий оммавий ва илмий луғатига кириб қолган «ўзбек модели», «ўзбек мўъжизаси», тушунчалари Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўлига берилган юксак маънавий, сиёсий баҳо ҳамда умумбашарий эътирофнинг инъикосидир.

Президентимиз Ислом Каримов «Жаҳон интеллектуал мулки» халқаро ташкилотининг «Олтин медали»га, бир қанча нуфузли олий ўқув юртларининг академик, профессор илмий унвонларига сазовор бўлганлигининг ўзи юртбошимизнинг илмий кашфиётига берилган юксак баҳодир. Бир сўз билан айтганда, Ислом Каримов — буюк кашфиёт муаллифи. У «ўзбек модели»нинг муаллифи сифатида ўзбекнинг XX аср охири XXI аср бошларидаги ўзбек мўъжизасини яратди. М.С.Гафарли ва А.Ч.Касаевлар айтганларидек: «агар Ислом Каримовнинг 10 йилдан ортиқ президентлик даври диққат билан таҳлил этилса, уни муболағасиз ўз халқи учун бениҳоя кўп иш қилган, ҳозирги пайтда эса унинг буюк келажак йўлини оқилона очиб бераётган замонамизнинг энг ёркин давлат арбобларидан бири, дейиш мумкин».

Ўзбекистон Оллоҳ назари тушган муқаддас диёр, ўзбек халқи Оллоҳ суйган халқ. Агар шундай бўлмаганда халқимиз бир вақтнинг ўзида ватан мустақиллигига ҳамда буюк иқтидор соҳиби Ислом Каримовдек давлат раҳбарига эга бўлмаган бўлар эди.

Хулоса қилиб айтганда, мустақиллик йилларида Ўзбекистонда моҳияти нуқтаи назаридан буюк аждодларимизга мос бўлган буюк кашфиёт яратилди. Бу кашфиёт «Ўзбек модели», «Ўзбек мўъжизаси»дир. Ўзбек зиёлиларининг ҳозирги кундаги вазифалари ўзбек мўъжизасининг давомийлигини таъминлашдир.

Шавкат МАМАДАЛИЕВ, ИИВ академияси доценти.

Кўнгилдаги гап

Карвон ўтаверади...

Ҳозир оёғини ҳам, қўлини ҳам, калласини ҳам ишлатган ютади. Тўғри, иқтисодий муаммолар учраб турибди. Бу табиий ҳол. Чунки бугун бундай бўлса, эртага баёт-шаёд бўлади. Бунга ишонамиз. Шунинг учун ишлаб ётибмиз-да. Эркинлик катта ҳозир. Э... буни билган билади, билмаган жағига ем бериб ўтираверади. Карвон эса ўтаверади.

Шарафиддин ЗАЙНИДДИНОВ, Шаҳрисабздаги Мирзо Бедил номли мактаб-лицей директори.

ЎН ЙИЛЛИК ЙЎЛГА НАЗАР

«ЎЗМИЛЛИЙБАНК»: МАМЛАКАТИМИЗ РАВНАҚИ ЙЎЛИДА

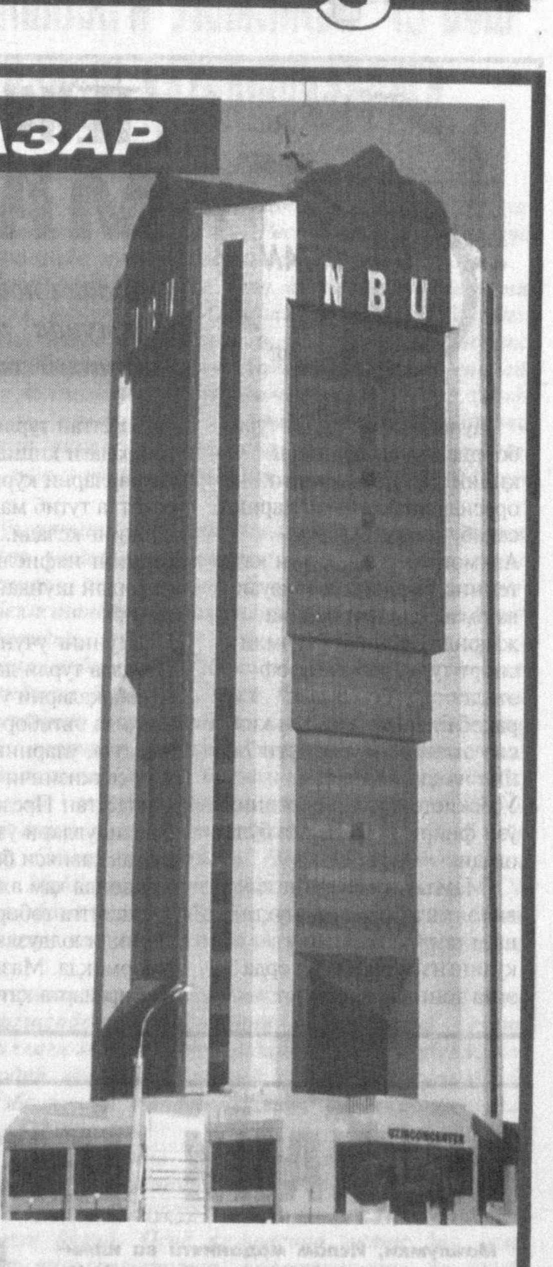

Куни кеча Ўзбекистон давлат суверенитетига эришилган куннинг ўн йиллигини тантанали нишонладик. Мустақил мамлакат тараққиётининг 10 йили асрларга татигулик воқеаларга бой бўлди. Кучли иқтисодиёти ва ривожланган демократик жамияти бўлган давлатни қуришга қаратилган қудратли бунёдкорлик кучи, қайта ўзгартишлар руҳи, айниқса, бу йиллар учун ҳал қилувчи аҳамият касб этди.

Истиқлол йилларида Ўзбекистонда амалда барча соҳаларда жуда катта қадамлар ташланди. Лекин иқтисодий ўзгаришларга алоҳида ўрин ажратилганини таъкидлаб ўтиш жоиз. Йилдан-йилга республикада собитқадамлик билан кўп укладлик янги иқтисодиёт барпо этиб борилди. У ички эҳтиёжларни қониқтирибгина қолмасдан, халқаро хўжалик тизимига ҳам аста-секин ва уйғун тарзда қўшилиб бориш имкониятини яратиб берди.

Базавий тармоқлар — нефть ва металларни қазиб олиш ҳамда қайта ишлаш, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, кимё ва тўқимачилик саноатлари, саёҳат ва транспорт соҳалари, коммуникациялар тизимида ҳам чуқур таркибий қайта қуришлар амалга оширилди. Ўзбекистон автомобиль ишлаб чиқарувчи давлатлар жумласига кирди. Шу билан бирга, мамлакатда хусусий мулкдорлар синфи шакллантирилиб, кичик ва ўрта бизнес муваффақиятли ривожланмоқда.

Иқтисодиётни тубдан янгилаш учун, албатта, хорижий сармоя талаб этилади. Ўзбекистон ҳукумати бу муҳим масалани ҳам ҳал этишга киришди. Натижада қулай инвестиция иқлимини яратиш борасида янги қонунларни жадал ишлаб чиқиш билан бирга, мамлакат бутун молия тизими ҳам қайта ташкил этилди. Мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ, суверен Ўзбекистон молия тизимининг тўнғичи бўлган Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бу ишларда ҳукуматнинг ишончли таянчига айланди.

Маълумки, мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов банк олдига маҳаллий компанияларнинг ташқи савдо операцияларига халқаро андозалар даражасида хизмат кўрсата оладиган, мамлакат экспорт салоҳиятини оширишга кўмаклашадиган, Ўзбекистон иқтисодиётига чет эл инвестицияларини, илғор технологияларни жалб эта оладиган молия ташкилотини тузишга доир принципиал жиҳатидан янги вазифаларни қўйган эди. Аслида Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки халқаро молия бозорида мамлакат банк тизимининг тимсолига айланиши керак эди. Бугун ишонч билан айтиш мумкинки, у ўз олдига қўйилган ана шу вазифаларни шараф билан адо этди. Банк консерватив ташқи сиёсатга таяниб, бошқарувнинг энг мақбул механизмларини, самарали ўсиш стратегиясини ишлаб чиқди. Бу эса унга ишонч билан жадал ривожланиб, ўзининг ўн йиллик тўйини баобрў малакали молия ташкилоти, ўз мижозларининг ишончли шериги сифатида кутиб олиш имконини берди.

Умуман, «Ўзмиллийбанк» босиб ўтган йўл ўзига хос бўлиб, йил сайин нафақат янги тажрибалар, балки мамлакатимиз равнақи билан боғлиқ янги-янги муваффақиятлар ва ютуқлар билан бойиб борди. Банкнинг ўн йиллик тарихи, ўз моҳиятига кўра, мустақиллик йилларида мамлакат иқтисодий тараққиёти динамикасини акс эттиради. Бу эса ўз навбатида Ўзбекистон банки тизимининг пешқадами — Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг амалга оширган қайта ўзгартишлар кўламларини ва унинг ана шу ишларга қўшган ҳиссасини тўғри баҳолаш имконини беради.

ДАСТЛАБКИ СИНОВ

1991 йил 7 сентябрь. Ўзбекистоннинг давлат мустақиллиги эълон қилинганидан сўнг бир неча кун ўтгач, Президентимиз «Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкини ташкил этиш тўғрисида"ги Фармонни имзолади.

Ўша йилнинг 7 октябрида эса банк ишга тушди. Миллий банкнинг дастлабки биноси Охунбобоев кўчасидаги 23-уйда жойлашганди. Шу ерда жамоа томонидан унинг молиявий сиёсати ва стратегиясининг асосий йўналишлари ишлаб чиқилди, бундан буёнги жўшқин ривожланиш йўлига асос солинди.

Банкнинг илк командаси юз кишидан бироз ортиқроқ бўлиб, у маслакдошлар, вақтнинг ўзи кўрсатганидек, банк ишининг чинакам билимдонлари жамоаси эди.

1992 йил. Ўзбекистон ўнлаб йиллар мобайнида юзага келган иқтисодий алоқалар парчаланган бир шарт-шароитда мустақил давлат қуришга киришган кезларда «Ўзмиллийбанк» асосларининг шаклланиши ниҳоясига етказилди. У замонавий тузилишга эга, Марказий Осиё минтақасидаги энг катта банкка айланди. Унинг олдига халқаро ҳисоб-китобларни амалга ошириш, ҳукуматнинг валюта маблағларидан самарали фойдаланиш, хорижий инвестицияларни жалб этиш, мижозларга кенг доирадаги банк хизматлари кўрсатиш билан боғлиқ вазифалар қўйилди.

Моҳияти иқтисодий ўзгартишлардан иборат бўлган бу даврда эркин конвертацияланадиган валютадаги кредитлар асосан озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олишга йўналтирилди. Натижада Ўзбекистон истеъмол бозори ғоят ўткир тақчилликдан ҳимояланди.

Лекин, шу билан бирга, мамлакатимиз валюта ресурсларининг асосий қисмини ўзида жамлаган банк ишлаб чиқариш соҳасига ҳам хорижий валютада кредитлар бера бошлади. Масалан, "Зенит" заводига Жанубий Кореядаги фирмалардан бири билан биргаликда рангли телевизорлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш учун кредит ажратилди; "Совпластитал" «Ўзмиллийбанк» кредитлари ҳисобига Ҳамдўстлик мамлакатларидагина эмас, балки Европа ва Осиёда ҳам жуда харидоргир бўлган пластмасса буюмлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйди.

Айни чоғда банк халқаро молия муассасалари билан яқин алоқаларни ривожлантириб, бозор шароитида Ўзбекистонда таъсирчан молиявий сиёсат юритилишига ёрдам берди. Бу борада унинг жамоаси ХВФ, Жаҳон банки, ХМК, Европа иттифоқи комиссияси экспертлари билан ҳамкорликда фаол ишлади.

Шу йили ЕТТБ билан самарали ҳамкорлик қилиш учун ҳам мустаҳкам пойдевор қўйилди. Бошқарув раиси Р.Азимов Ўзбекистондан ЕТТБнинг ҳукумат бошқарувчиси этиб тайинланди. Ўзбекистон ЕТТБ стратегиясида маъқулланган МДҲ мамлакатларининг тўртинчиси бўлди.

Банкда "Рейтер" агентлигининг ускуналари ўрнатилгач, бутун дунёдан тезкор маълумот олиш ҳамда жаҳон пул ва товар, қимматли қоғозлар ва қимматбаҳо металлар бозорларида операциялар бажариш имконини берди. Банк унинг ёрдамида муддатли операциялар, форвард битимлари, своплар, опционлар ва бошқа жараёнларни ўтказди. Март ойидан бошлаб эса дилинг операцияларини амалга оширишга киришилди.

Банкда халқаро ҳисоб-китобларнинг қарийб 95 фоизи амалга оширилиши натижасида жаҳоннинг энг катта банклари билан вакиллик муносабатлари тармоғи ривожланди. Бу тармоқ йил охирига келиб, 83 хорижий банкни қамраб олди. Улардан бештаси "ААА" тоифасига мансуб эди.

Мижозларнинг ўзаро ҳисоб-китобларини тезлаштириш мақсадида эса SWIFT халқаро тизимига кириш учун асос яратилди. Бу эса кейинчалик банкка бир неча дақиқа ичида жаҳоннинг исталган жойига тўловлар ўтказиш имконини берди.

Банкнинг ҳар беш ходимидан бири жаҳоннинг биринчи даражали банкларида стажировкадан ўтиб, 26 мутахассис халқаро банк семинарларида қатнашди. 13 нафар талабанинг АҚШ университетларида ўқишини молиялашни ҳам шу жамоа ўз зиммасига олди.

ИСЛОҲОТЛАР АВЖ ОЛДИРИЛГАНДА...

1993 йил. Шу йили Ўзбекистонда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш давлат дастури қабул қилинди, хусусий мулк ҳимояланиши ва тадбиркорлик ривожланиши таъминланди. Мазкур дастурий ҳужжат давлат иқтисодий тараққиётининг яқин йиллардаги истиқболларини белгилаб, бозор ислоҳотларини қарор топтирди.

Ягона рубль зонаси парчаланиши муносабати билан Ўзбекистонда 15 ноябрдан бошлаб оралиқ пул белгилари — сўм-купонлар муомалага киритилди.

Айни пайтда 1993 йил банк тарихида воқеа-ҳодисаларга энг бой йил бўлди. Бу даврда кўп жиҳатдан «Ўзмиллийбанк» ривожланишининг йўналишлари, унинг ҳозирги қиёфаси шаклланиб, дастлабки катта ютуқларга эришилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тўланган 200 млн. АҚШ доллари миқдоридаги сармоя «Ўзмиллийбанк»ни собиқ СССРнинг энг капиталлашган банклари қаторига олиб чиққан бўлса, «Ўзмиллийбанк» томонидан эса Тошкентда жаҳондаги 70та энг катта банк, саноат компаниялари ва халқаро молия муассасалари иштирокида "Ўзбекистон ва халқаро сармоя бозорлари: ҳамкорлик истиқболлари" мавзусида халқаро конференция ўтказилди. Унинг ишида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов қатнашди. Анжуман халқаро молия ҳамжамиятига Ўзбекистоннинг улкан табиий ва иқтисодий салоҳияти билан танишиш имконини берди. Анжуманнинг ташаббускори ва ташкилотчиси бўлган «Ўзмиллийбанк» эса халқаро эътироф ва обрўга сазовор бўлди.

Шуниси диққатга сазоворки, конференция давомида «Ўзмиллийбанк»нинг янги биноси пойдеворига капсула солинди. Унда қуйидаги сўзлар ёзилган эди: "Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинган ва «Ўзмиллийбанк» ташкил топган куннинг иккинчи йиллигида халқаро банк анжумани иштирокчилари бу ерда Миллий банк бошқаруви биносига асос солдилар. 1993 йил 6 сентябрь". Шу тариқа банкнинг энг юксак халқаро андозаларга жавоб берадиган янги кўп қаватли биноси қурила бошланди.

Анжуман ўтаётган кунларда эса Тошкентда Минтақавий банк ўқув маркази очилди. ЕТТБ, Европа Иттифоқи комиссияси, Туркия ҳукумати, Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистоннинг бир қанча банклари билан бирга «Ўзмиллийбанк» ҳам ушбу ўқув марказининг муассиси бўлди. Мазкур марказ Марказий Осиё банк мутахассисларини тайёрлашда муҳим роль ўйнади.

Банкнинг кредит фаолияти ҳам анча жадаллашди. Жаҳондаги 13та энг катта банк Германия, АҚШ, Швейцария, Франция, Япония суғурта агентликлари кафолати билан «Ўзмиллийбанк»да кредит йўналишлари очди. Ўзбекистонда иқтисодиётни ислоҳ этиш ва барқарорлаштиришда эришилган ютуқлар банк кредитлари тузилишида ўз ифодасини топди. 1992 йилда мамлакатга озиқ-овқат етказиб берилишини молиялаш қиёсий салмоғи жуда юқори бўлган бўлса, 1993 йилда эса машина-ускуналар етказиб берилишини молиялаш улуши кескин ўсди.

Жаҳоннинг 13та биринчи даражали банки ва ЕТТБ биргаликда олтин қазиб оладиган "Ньюмонт-Зарафшон" қўшма корхонаси лойиҳасини молиялаш учун 105 млн. АҚШ доллари миқдорида кредит бергани эса мамлакат ҳаётида тарихий воқеа бўлди. АҚШнинг энг катта "Ньюмонт-Майнинг" компанияси ўз сармоясини инвестициялаб, Ўзбекистон иқтисодиётига замонавий технологияни жорий этгани, етакчи банклар ўз сармояларини йўналтириб, бизнинг корхонамизга кредит ажратгани ҳам Ўзбекистоннинг халқаро обрў-эътибори мустаҳкамланишида ғоят муҳим аҳамият касб этди. Ушбу лойиҳа халқаро банк ҳамжамияти томонидан 1993 йилда молияланган энг яхши лойиҳа, деб топилди.

«Ўзмиллийбанк» чет эл банклари билан ҳамкорликни фаол ривожлантира бориб, жаҳоннинг 35 мамлакатидаги, жумладан, Ҳамдўстлик давлатлари – Россия, Украина ва Қозоғистондаги 120 банк билан вакиллик муносабатларини ўрнатди. У « SWIFT» ва "VISA International" молиявий телекоммуникациялар халқаро тизимларига қўшилди.

1993 йили, шунингдек, «Ўзмиллийбанк», илк маротаба халқаро молия аудитидан ўтди.Бу ҳуқуқ ЕТТБ томонидан ўтказилган тендер ғолиби —"Ernst and Young" компаниясига берилди. Аудит натижалари банкнинг кучли ва заиф томонларини объектив баҳолаш, уни бундан буён ривожлантириш йўлларини белгилаб олиш имконини берди.

1994 йил. Бу йилда мамлакатдаги иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлидаги бутун бир босқич қамраб олинди. 1 июлдан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг миллий валютаси – сўм муомалага киритилди.Иқтисодиётимизни ислоҳ этиш тадбирлари тизимида бу дадил қадамнинг аҳамияти жуда катта бўлди.

Саноатнинг базавий тармоқларини ривожлантириш, пул қадрсизланишини жиловлаш ҳамда макроиқтисодий барқарорликка эришиш масалалари ҳам ҳукумат иқтисодий сиёсатининг марказида турди. Ёқилғи-энергетика мажмуи, енгил ва озиқ-овқат саноати тармоқлари, аграр комплексда барқарор ўсишга эришилди, пул қадрсизланиши даражаси икки баравар камайиб, давлат бюджети тақчиллиги ялпи ички маҳсулотнинг 3,3 фоизини ташкил этди.

Миллий валютани қўллаб-қувватлаш учун ички бозорни тўлдириш, ишлаб чиқариш тармоқларини, экспортбоп ва импорт ўрнини босувчи ишлаб чиқаришларни қўллаб-қувватлаш юзасидан Президент фармонлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари қабул қилинди.

«Ўзмиллийбанк» шу йили аввало, иқтисодиётнинг устувор тармоқларини, кичик, ўрта ва хусусий бизнесни қўллаб-қувватлашга қаратилган кредит сиёсатини олиб борди.Жумладан «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясига, олтин қазиб олиш комплекси учун машина-ускуналар етказиб бериш мақсадида Навоий кон-металлургия комбинатига, Тошкент шаҳрида меҳмонхоналар қурилиши ва автомобиль заводига материаллар сотиб олиш учун миллий валютада кредитлар ажратилди.

Миллий валютадаги кредитларнинг асосий қисми енгил ва озиқ-овқат саноатини ривожлантиришга, машинасозлик комплекси, қурилиш материаллари, қишлоқ хўжалиги, транспорт корхоналари ҳамда сайёҳлик ва тиббиётни ривожлантиришга йўналтирилди.

Банк 20 дан ортиқ йирик лойиҳалар бўйича молиялаш ишларини бошлади, бунда кичик ва ўрта бизнес лойиҳалари улуши анча кўпайди. «Ўзмиллийбанк»нинг ўзига тегишли ресурслари ҳам, АҚШ, Япония, Буюк Британия, Германия, Франция, Швейцария банклари томонидан уларнинг экспорт-кредит агентликлари қопламаси остида берилган кредитлари ҳам молиялаш манбалари бўлиб хизмат қилди.

Миллий банк жаҳон банк тизимининг пешқадамлари сафига дадил кириб, ўз мавқеини мустаҳкамлади.У "The Banker" журналининг рейтингида 1993 йил якунлари бўйича жаҳондаги энг катта 1000 та банк орасида 824-ўринни ва Осиёдаги 200 та етакчи банк орасида 139-ўринни эгаллади.

Миллий банк картина галереясига асос солиниши эса унинг фаолиятининг янги қирраси бўлди. Бундан мақсад мамлакатимиз маданий меросини сақлаш, ижодкорларни қўллаб-қувватлаш эди. Мамлакат тарихида биринчи марта молия ташкилоти мамлакат маданий меросини сақлаб қолиш билан бирга, санъат аҳлини қўллаб-қувватлаш мақсадида ўзининг картиналар коллекциясини тўплай бошлади.

ЯНГИ МАРРАЛАР ВА ЎЗГАРИШЛАР

1995 йил. Ушбу йилда мамлакатимизда бозор иқтисодиёти принципларига асосланган очиқ демократик жамият қуриш бўйича олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг иккинчи босқичига ўтилди.У таназзулни бартараф этишда, ишлаб чиқаришнинг ўсиши ва макроиқтисодий барқарорлашувни таъминлашда, иқтисодий барқарорликнинг аниқ тамойиллари, сиёсий барқарорлик қарор топишида бурилиш ясади.

1995 йил, хусусан, «Ўзмиллийбанк» учун ҳам унумли ва самарали йиллардан бири бўлди. Банк баланси ва кредит портфели барқарорлиги шундан далолат берди. Йил давомида баланс 1,4 баравар, даромад 4,7, сармоя 1,4, резерв ва суғурта фондлари 7 баравар ўсди ва бу ҳолат банкнинг молиявий мустаҳкамлиги ва барқарорлигини таъминлади.

Йил якунларига кўра, «Ўзмиллийбанк» "The Banker" журнали томонидан жаҳондаги молиявий жиҳатдан энг барқарор 50 та банк орасида энг каттаси деб топилгани ҳамда унга 97.18 BIS коэффициенти берилгани тасодифий эмас. Банкнинг жиддий ҳамкор сифатида обрў қозонгани 210 та хорижий банк ва МДҲга аъзо мамлакатларнинг 42 банки билан вакиллик муносабатлари ўрнатилишига ёрдам берди.

Банк молиялаш суммаси 800 млн. АҚШ долларидан ортиқ бўлган 42 та йирик лойиҳа бўйича, шунингдек, 14,6 минг мижозга хизмат кўрсатди. "Зарафшон-Ньюмонт", "ЎзБАТ", "Кока-Кола", "Совпластитал", "ЎзДЭУ Электроникс", "ЎзДЭУавто", "Ўздунробита" каби Ватанимиздаги энг катта компаниялар, қўшма ва шўъба корхоналар, "Сименс", "Хёкст", "Текстима", "Алкатель" (Германия); "Шелл", "Каргилл Интерпрайзес Инк.", "Рэнк Ксерокс" (Буюк Британия); "Финагрейн", "Штахель" (Швейцария); "Сафинфра", "Шамбон" (Франция); "Берингер Ингелхайм" каби хорижий фирмалар ваколатхоналари, республикамизга қарашли ва хорижий банклар, кичик ва ўрта бизнес фирмалари шулар сирасига киради.

Йил давомида банк машина-ускуналар ва технологиялар сотиб олишга йўналтирилган кредитлар улушини 2,3 баравар кўпайтиришга эришди. Март ойида газ конденсати қазиб оладиган Кўкдумалоқ кони газ-компрессор станцияси қурилишини молиялаш учун кредит битими тузилди. Бунда АҚШ Эксимбанки, Япония Эксимбанки, Морган Гаранти Траст Компани (АҚШ) банкнинг асосий шериклари бўлдилар.

Яна бир катта лойиҳа – Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши лойиҳасини молиялаш учун Чейз Манхеттен Банк, Кредит Коммерсиаль де Франс, ПАРИБА, Япония Эксимбанки кредитлари жалб этилди.

Банк ўзининг вакил банклари тармоғини кенгайтиришни давом эттириб, йил давомида халқаро ҳисоб-китоблар ҳажмини 2,7 баравар, ҳужжатли операциялар ҳажмини 1,8 баравар оширишга муваффақ бўлди.

VISA Classic Debit карточкаларининг ҳар бир эгасига қилинадиган чиқимнинг ўртача лимити бўйича Ўзбекистон МДҲ мамлакатлари орасида Россиядан кейин иккинчи ўринни эгаллади. Банк авиайўловчилар халқаро уюшмаси (IAPA)нинг дисконт карточкаларини чиқарди.

Мамлакатимизнинг асосий молия муассасаларидан бири сифатида молия шўъбасини шакллантириш доирасида «Ўзмиллийбанк» бир қанча тижорат банклари, "Мадад" суғурта агентлиги, мамлакатимизда биринчи "Ўзбеклизинг Интернешнл АЖ" лизинг компанияси ташкил этилишида фаол қатнашди.«Ўзмиллийбанк» билан бир қаторда ҲМК, ЕТТБ ва "Мэйбанк" уларнинг муассислари бўлишди.

Ўзбекистон банклар ассоциацияси ташкил этилиши республика банк тизимида муҳим воқеа эди. «Ўзмиллийбанк» бу ассоциациянинг ҳам бош муассиси бўлди.

1996 йил мамлакатимизда бозор ислоҳотларининг иккинчи босқичи муваффақиятли якунланган йил бўлди. Бу йилда чуқур институционал бозор ўзгаришлари учун иқтисодий асослар яратилди, макроиқтисодий барқарорликни таъминланиш ҳамда иқтисодий ўсишнинг кучайиши кузатилди.

Банк баланси 1,85 баравар, кредит портфели 1,85, мижозлари сони 1,5 баравар кўпайди.

Шу вақтга қадар асосан саноатнинг экспортга йўналтирилган соҳаларига мансуб бўлган «Ўзмиллийбанк»нинг мижозлари базаси кичик ва ўрта корхоналар ҳисобига кенгайиб, иқтисодиёти тараққиётнинг умумий тамойилларини акс эттирди.

Миллий валютадаги кредитлар ҳажми анча кенгайди. Энг катта кредитлар Навоий кон-металлургия комбинатига, нефть саноати, сабзавот ва меваларга ишлов бериш фирмаларига,"Ўзбекмебель" давлат акциядорлик жамияти, "Тошуйжойинвестқурилиш" ва бошқаларга берилди. Банк 1000 дан ортиқ кичик ва ўрта хусусий корхоналарни кредитлади.

1996 йилда, шунингдек, «Ўзмиллийбанк» иқтисодиётимизнинг устувор тармоқларига оид янги лойиҳаларни ҳам молиялади. "Кейс Корпорэйшн" компанияси, Тошкентдаги "Метрополь" меҳмонхонаси, Фарғонада кимёвий тола заводи, Ангрен каолин заводи, Трансосиё-Европа толали-оптик алоқа линиясининг миллий сегменти қурилиши шулар жумласидандир.

Айни чоғда 1996 йил «Ўзмиллийбанк» фаол минтақавий ривожланиш даври бўлди – унинг вилоят бўлимлари ҳузурида 7 та янги филиал ташкил этилди.Сентябрь ойида эса «Ўзмиллийбанк»нинг шўъба банки – "Азия-Инвест банк" ўз ишини бошлади. Бу банк Россия молия бозорларидаги фаолиятни кенгайтириш мақсадида Москва шаҳрида очилди.

БИРИНЧИЛАР БИЛАН ТЕНГМА-ТЕНГ

1997 йил — Инсон манфаатлари йили, Ўзбекистоннинг тобора тезроқ суръатлар билан ривожланишида, жамиятни тубдан ислоҳ қилишда, унинг барқарорлик ва фаровонлик сари ҳаракатида яна бир босқич бўлди. Пул муомаласи барқарорлашуви ҳамда нақд пул эмиссияси қисқариши пул-кредит сиёсатининг энг муҳим йўналишлари муваффақиятли амалга оширилишига олиб келди.

Бу йилда «Ўзмиллийбанк» ҳам жадал ривожланди. У қарийб 53 минг ҳисобвараққа хизмат кўрсатди, бу эса аввалги йилдагига нисбатан 1,6 баравар кўпдир. Вакиллик тармоғи эса жаҳоннинг 65 мамлакати, жумладан, Европа, Америка, Осиё ва Тинч Океани давлатларидаги 409 банкни қамраб олди.

«Ўзмиллийбанк» "The Banker" журнали рейтингида жаҳондаги 1000 та энг катта банк орасида 577-ўринга кўтарилди.

Мамлакат иқтисодиётининг энг муҳим объектларини молиялаш ҳам банк фаолиятининг диққат марказида турди. Такрор молияланган маблағлар ҳамда банкнинг ўз ресурслари ҳисобидан умумий қиймати 3,14 млрд. АҚШ долларига тенг бўлган 99 лойиҳа молияланди. Бир қанча йирик объектлар – Кўкдумалоқ газ-кимё мажмуи, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи, 4 юлдузли "Шодлик" меҳмонхонаси фойдаланишга топширилди, ECGD кредит йўналиши доирасида Тошкент тўқимачилик комбинатида калава ип чиқарадиган цехни модернизациялаш ишлари ниҳоясига етказилди.

Май ойида "ЎзДЭУБанк" Ўзбекистон-Корея қўшма банки, "АБН-АМРО МБ Ўзбекистон" Ўзбекистон-Голландия банки очилди. ЕТТБ, ҲМК билан бир қаторда «Ўзмиллийбанк» ҳам уларнинг муассисларидан бири бўлди.

ЕТТБ, ОТБ ва ҲМК билан ҳамкорлик сифат жиҳатидан юқори поғонага кўтарилди.Хусусан, ҲМК Ўзбекистонда умумий қиймати 47 млн. АҚШ долларини ташкил этувчи 5 лойиҳа молияланишини маъқуллади. Пахта териш ва ғалла ўриш комбайнлари ишлаб чиқарадиган *«ЎзКейсМаш»*, *«ЎзКейсАгролизинг»* компаниясини ташкил этиш лойиҳаси,бу лойиҳаларни қўллаб-қувватловчи *«ЎзКейсСервис» қўшма корхонасини* ташкил этиш лойиҳаси, "*Файз*" мебель ишлаб чиқариш бирлашмасини кенгайтириш ва модернизациялаш лойиҳаси, доривор препаратлар ишлаб чиқарадиган *«ЎзКорфармсаноат»* қўшма заводини барпо этиш лойиҳаси шулар сирасига киради.

«Ўзмиллийбанк», шунингдек, АҚШ Эксимбанкининг суғурта қопламаси остида лизинг йўли билан «БОИНГ 767» ва «300ER» русумидаги икки самолётни ҳамда ECGD (Буюк Британия) кредит йўналиши доирасида «RJ 85» русумидаги икки самолётни сотиб олиб,уларни "Ўзбекистон ҳаво йўллари" авиакомпаниясига сублизинг тарзида берди.

«Ўзмиллийбанк» жамоаси 3456 кишига етиб, олти йил мобайнида ходимлар 30 баравардан зиёд кўпайди.

ИНҚИРОЗДАН — ЯНГИ ЧЎҚҚИЛАР САРИ

1998 йил кейинги ўн йилликлар мобайнида жаҳон иқтисодиётида энг мураккаб кечди. 1997 йилда Осиёда бошланган молиявий танглик Россия ва Жанубий Американинг энг катта мамлакатларига ҳам ўтиб, дастлабки тизимли жаҳоншумул тангликни юзага келтирди.

Қувончлиси, собиқ Иттифоқ республикалари ичида фақат Ўзбекистонда кейинги уч йил мобайнида барча макроиқтисодий кўрсаткичлар бўйича иқтисодий ўсиш кузатилди ва айни пайтда ислоҳотларни амалга оширишнинг ижтимоий жиҳатларига эътибор кучайди. Ялпи ички маҳсулот ўсиши 4,4%ни, бюджет тақчиллиги ЯИМнинг 3,0%ни ташкил этди. Иқтисодиётда чуқур таркибий ўзгартишларни таъминловчи тармоқлар, айниқса, жўшқин ривожланди.

Бундай шароитда «Ўзмиллийбанк» илгари белгиланган узоқ муддатли стратегик мақсадларига таяниб, амалдаги вазиятнинг ўзгаришига мослашиб боришга интилди. Пухта ўйланган сиёсат асосида банк активларни бошқариш механизмини ишлаб чиқди ҳамда жаҳондаги молиявий тўфонлардан дадил ўтиб борди.

"Евромани" журнали «Ўзмиллийбанк»ка Ўзбекистоннинг 1998 йилдаги энг яхши банки сертификатини бердики, бу унинг обрўси эътироф этилишидир. 20 майда унинг Осиё банклари уюшмаси (ОБУ) аъзолигига қабул қилиниши эса Ўзбекистон банк тизимида катта воқеа бўлди.

Банкнинг вакиллик тармоғига кирган банклар сони 432 тага етди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки,Россиядаги танглик даврида Миллий банкнинг Москвадаги шўъба банки – "Азия-Инвест Банк" алоҳида роль ўйнади. Россиянинг аксарият банклари ўз операцияларини тўхтатиб қўйган бир пайтда у Ўзбекистон-Россия савдо обороти юзасидан хизмат кўрсатиш борасидаги ўз фаолиятини давом эттирибгина қолмай, ҳатто банк бизнеси соҳасини кенгайтириб, ўзининг молиявий кўрсаткичларини яхшилади. Йил якунларига кўра, "Азия-Инвест Банк" ишончлилик индекси бўйича рейтингда бешинчи ўринни эгаллаб, Россиядаги 300 та энг катта банклар сафига қўшилди.

Ҳар доимгидек, 1998 йилда ҳам устувор тармоқлар корхоналари ҳамда экспортбоп ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар тайёрлашга мўлжалланган ишлаб чиқаришларни, экспорт-импорт операцияларини молиялаш «Ўзмиллийбанк» кредит сиёсатининг бош йўналишлари бўлиб қолди. Энг катта ҳажмлардаги кредитлар АҚШ Эксимбанки (33%), Гермес (26%), Туркэксимбанк (14%), Кофас (8%), Япония Эксимбанки (13%) ва ECGD (3%) суғурта қопламалари орқали жалб этилди.

Кичик ва ўрта бизнес лойиҳалари ҳамда иккита пахтани қайта ишлаш заводи қурилишини молиялаш учун эса Ўзбекистон банкларига кредит йўналиши очиш масалалари ХМТ билан биргаликда муҳокама қилинди.

Сентябрь ойида ОТБ Директорлар кенгаши «Чингелди-Тошкент-Ховос-Жиззах-Самарқанд» йўналишидаги темир йўлни реконструкциялаш лойиҳасини маъқуллади. Бунда «Ўзмиллийбанк» молиявий агент вазифасини бажарди.

Йирик лойиҳалар устидаги иш тугалланиб, «Попфен», «Наманган-текстиль», «Аснан-текстиль», «Косонсой-текмен» қўшма корхоналари , Хоразм қанд-шакар заводи, Фарғона кимёвий тола заводи, юк машиналари ва мидиобуслар чиқарадиган "СамКочАвто"-қўшма корхонаси ишга туширилди.

Ўзбекистон иқтисодиётини ислоҳ этиш концепциясига кўра,кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш масаласига «Ўзмиллийбанк» ўз фаолиятининг асосий йўналиши, деб қаради. У халқаро кредит йўналишларини ўзлаштириш борасида фаол иш олиб борди.

1999 йил Ўзбекистон учун ислоҳотларни чуқурлаштириш ва эркинлаштириш тараққиёт асоси ва кафолати, иқтисодий ва ижтимоий вазифаларни ҳал этишнинг биринчи шарти эканлиги тасдиқланди. Иқтисодий ўсиш давом этиши таъминланди, молия ҳамда пул-кредит тизими мустаҳкамланди. Ялпи ички маҳсулот 4,4% ўсди, бюджет тақчиллиги ЯИМнинг 1,8 фоизигача тушишига эришилди.

Ушбу йил банк учун ҳам барқарор ўсишнинг навбатдаги даври бўлди. «Ўзмиллийбанк» ўз фаолиятини универсал банк сифатида олиб борди. Бу эса унга Ўзбекистоннинг тез ўсиб бораётган иқтисодиёти талабларига жавоб бериш учун доимий тайёр бўлиш, банк бизнесининг истиқболли йўналишларида фойда олишнинг ишончли манбаларини топиш имконини берди.

«Ўзмиллийбанк» хорижий банклар ва халқаро молия муассасалари билан ҳамкорликни ҳам изчил ривожлантирди. Жаҳоннинг барча ривожланган мамлакатларидаги молия муассасалари, саноат компанияларидан 90 дан зиёд делегациялар банкка ташриф буюргани бунинг ёрқин тасдиғидир.

Бундан ташқари, банк инвестиция лойиҳаларини молиялаш учун Япония Эксимбанки, "Ситибанк", "Бэнк оф Нью-Йорк", "Американ Экспресс" банки, Греция Миллий банки, "Национале дель Лаворо" банки билан бир қанча кредит битимлари тузди. Жорий савдо операцияларини молиялаш учун банкда давлат кафолатисиз 400 млн. АҚШ долларидан кўпроқ қимматда кредит йўналишлари очилди.

Айни чоғда банк энг катта инвестиция лойиҳалари, жумладан Фарғонадаги "Азот" ИЧБда суюқ хлор, хлорид кислота ва каустик сода ишлаб чиқаришни ташкил этиш, натрий хлор ва хлорат магний дефолианти ишлаб чиқаришни реконструкциялаш; Янгийўл целлюлоза-қоғоз фабрикасида целлюлоза ишлаб чиқариш учун зарур ускуналар келтириш ва ўрнатиш; "Ўзбекистон ҳаво йўллари" учун иккита «Боинг 757-200» самолёти ва уларга эҳтиёт қисмлар лизинги; Қизилқум фосфорит комбинатига фосфорит кукуни ишлаб чиқариш учун кон ускуналари етказиб бериш бўйича лойиҳаларни молиялашга эришди. Кичик ва ўрта бизнес учун берилган кредитлар портфели таркибида эса қарз олувчиларнинг 50 фоизи хорижий шериклар иштирокидаги хусусий корхоналар, 21 фоизи кичик хусусий корхоналар, 18 фоизи акциядорлик жамиятлари ва 8 фоизи жамоа корхоналари ҳиссасига тўғри келди.

Банк инвестиция портфели ҳажмини кўпайтириб, корпоратив қимматли қоғозларга қўйилмалар самарадорлигини оширди.

Банк бўлимлари орқали қимматли қоғозлар билан биржадан ташқари савдо электрон тизими — "Замонавий мулкдор" маҳсулоти жорий этилди. Унинг ёрдамида фирмалар ва фуқаролар учун инвестиция фаолиятининг замонавий шакллари таклиф қилинди.

Ушбу йил, хусусан, банкнинг пластик карточкаларини жорий этишда ҳам бурилиш даври бўлди.

«Ўзмиллийбанк»ка Ўзбекистон банклари орасида биринчи бўлиб "Томсон Файнэншл БэнкВоч" агентлигининг рейтинги берилди. Бу рейтинглар даражаси МДҲ банклари орасида энг юқорисидир.

2000 йил. Минг йилликнинг охири ва янги асрнинг бўсағасида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов иқтисодиётни янада ислоҳ этишнинг устувор йўналишларини белгилаб берди. Иқтисодиётни эркинлаштириш, ислоҳотлар ва хусусийлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш ҳамда реал мулкдорлар синфини шакллантириш, чет эл инвестицияларини кенг кўламда жалб этиш, кичик ва ўрта бизнес учун қулай шарт-шароит яратиш, мамлакатимиз экспорт салоҳиятини ошириш, иқтисодиётимиз халқаро хўжалик тизимига кенг миқёсда кириб боришини таъминлаш шулар жумласидандир.

Банк ўз навбатида энг катта янги инвестиция лойиҳалари — «Кобул-Фарғона Ко" қўшма корхонасида реконструкциялаш, техник қайта жиҳозлаш ишларини амалга ошириш, машина-ускуналар сотиб олиш, Фуқаро авиациясининг 243-заводи негизида Ғарбда ишлаб чиқарилган самолётларга техник хизмат кўрсатиш марказини ташкил этиш, Самарқандда "Президент-Отель" қурилиши ҳамда Урганчдаги "Хоразм" меҳмонхонасини реконструкциялаш, "ЎзДЭУавто" акциядорлик жамиятида автомобиллар моделлари сафини кенгайтириб, "Матиз" автомобилини ишлаб чиқариш, "Ўз-Эксайд" қўшма корхонасида кислотали аккумуляторлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш ишларини молиялашга киришди.

Шу билан бирга банк аҳолига кўрсатиладиган хизматлар доирасини кенгайтира бориб, ўз омонатчилари миқдорини 1,5 баравар кўпайтирди ва аҳолининг сўмда жалб этилган депозитлари бўйича Ўзбекистонда пешқадамликни қўлга киритди. Бу борада у СССР Жамғарма банкининг вориси, чакана мижозларга хизмат кўрсатишга ихтисослашган энг катта банк – Халқ банкидан ҳам ўтиб кетди.

Осиё ва Тинч Океани минтақаси банк анжуманининг ҳар йили ўтказиладиган йиғилишида «Ўзмиллийбанк»нинг "Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш дастури"ни халқаро молия ҳамжамияти юксак баҳолади. Мамлакат хусусий шўъбасини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун банк "Молиявий ривожлантиришга доир энг яхши дастур" номинациясида ғолиб чиқди.

2001 йил Бу йилда макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш, халқ хўжалигида изчил таркибий ўзгартишларни амалга ошириш, хусусий мулк етакчилик қиладиган кўп укладли иқтисодиётни шакллантириш, ташқи иқтисодий фаолиятни ҳамда валюта бозорини босқичма-босқич эркинлаштириш мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари этиб белгиланди. Мустақилликнинг 10 йиллиги арафасида эса қуйидаги объектлар — «Қизилқум» фосфорит комбинати, Фарғона фуран бирикмалари заводи, "Навоийазот" ишлаб чиқариш бирлашмаси, "Кобул-Фарғона Ко" қўшма корхонаси ишга туширилди.

«Ўзмиллийбанк»нинг бошқа банк муассасалари билан ҳамкорлиги ҳам тобора чуқурлашди. Унинг вакиллик тармоғи жаҳоннинг 66 мамлакатидаги 500 банкни ўз ичига олди. Йил ўрталарига келиб, хорижий банклар «Ўзмиллийбанк» учун савдони молиялаш бўйича ҳажми 520 млн. АҚШ долларидан ортиқ бўлган кредит йўналишларини очди.

"The Banker" журнали жаҳондаги 1000 та энг катта банклар рейтингини эълон қилганда, «Ўзмиллийбанк» бу рўйхатда 403-ўринни эгаллади.

Миллий банк мамлакат фонд бозорини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун Осиё ва Тинч Океани минтақаси банкларининг ҳар йили ўтказиладиган конгрессида унинг "Замонавий мулкдор" деб номланган маҳсулоти "Энг яхши инновацион маҳсулот" номинациясида ғолиб, деб топилди.

Кеча Тошкентда Осиё банклари уюшмасининг анжумани очилди. Бу Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда эришилган ютуқлар халқаро доираларда эътироф этилганини тасдиқлайди. Бундай даражадаги анжуман Тошкентда яна 2003 йилда ташкил этилади. Ўшанда мамлакатимиз пойтахтида ЕТТБ Бошқарувчилари кенгашининг ҳар йиллик мажлиси бўлиб ўтади.

Бугун эса «Ўзмиллийбанк» жамоасида муҳим воқеа — унинг ташкил этилганлигининг 10 йиллиги катта байрам сифатида нишонланади. Бу кунни банк ходимлари муносиб тўёналар билан кутиб олмоқдалар. Сиз бунга юқорида гувоҳ бўлдингиз.

Байрамингиз муборак, Миллий банк заҳматкашлари!

4769

ТЕННИС БАЙРАМИГА МАРҲАМАТ!

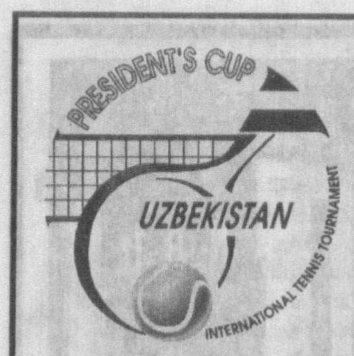

Эртага пойтахтимиздаги «Юнусобод» спорт мажмуида теннис бўйича Президент кубоги анъанавий халқаро турнири бошланади

Дунёда нечта спорт тури борлигини аниқ айтиш қийин. Лекин уларнинг орасида энг оммавийларини санаб чиқиш мумкин. Айтмоқчимизки, бугун катта теннис ўз ривожи, нуфузи ва оммабоплиги бўйича жаҳонда биринчи рақамли спорт тури, деб эътироф этилган футбол билан рақобатлашаётгани ҳеч кимга сир эмас. Унинг охирги 7-8 йил ичида юз берган Ўзбекистондаги ривожининг ўзи фикримизга далил бўла олади.

Мамлакатимизнинг қайси вилоятига борманг, муҳташам теннис кортларига кўзингиз тушади. Бу ерда эрта тонгдан машғулот ўтказаётган турли ёш ва тоифадаги кишиларни, ҳатто раҳбарларни кўриб, беихтиёр ракетка тутиб майдонга чиққинг келади. Теннис ўзининг нафислиги, гўзаллиги билан шундай эътибор топган.

Шунинг учун ҳам мамлакатимизда турли даражадаги мусобақаларни ўтказишга алоҳида эътибор қаратилган. Албатта, уларнинг орасида бу йил саккизинчи бор ташкил этилаётган Президент кубоги беллашувлари ўз салоҳияти, юксак савияси билан халқаро майдонда ҳам ажралиб туради. Тошкентга тобора кучли ва таниқли юлдузлар ташриф буюрмоқда. Мазкур мусобақада бир марта қатнашган теннисчи эса яна Ўзбекистонга келиш нияти борлигини яширмайди.

Ана шундай теннисчилардан бири россиялик катта ракетка устаси Евгений Кафельниковдир. У 1997 йилдан буён Президент кубогида иштирок этиб келяпти. Аммо Олимпия чемпиони бўлган Женяга Тошкентда бош совринни қўлга киритиш ҳали насиб қилгани йўқ. Евгений 1998 йилги мусобақаларда финалгача етиб келди. Ҳал қилувчи баҳсда эса Тим Хенман (Буюк Британия)га икки сетда (7/5, 6/4) имкониятни бой бериб қўйганди. 1999 ва 2000 йиллардаги беллашувларда россиялик бу машҳур спортчининг иккинчи даврадаёқ мағлубиятга учрагани кўпчилик учун кутилмаган ҳол бўлганди.

Таъкидлаш жоизки, Е.Кафельников ҳар сафар Тошкентга келар экан, турнирнинг биринчи ракеткаси сифатида қайд қилинган. Қани кўрамиз, балки бу йил 27 ёшли Женяга Ўзбекистон Президенти қўлидан бош совринни қабул қилиб олиш насиб этар.

Озод БЕК,
«Халқ сўзи» мухбири.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ – ЯНГИ КОЛЛЕЖДА

Қизилтепа туманидаги «Бухоро» ширкат хўжалиги ёшлари янги ўқув йилини янги касб-ҳунар коллежида бошлади. Барча қулайликларга эга бўлган 750 ўринли замонавий коллежни «Навоийжамоақурилиш» ҳиссадорлик жамияти қурувчилари бунёд этишди.

Коллеж қурилиши учун 1 миллиард 215 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Шу жумладан, 173 миллион сўмлик дарслик ва ўқув қўлланмалари, техник воситалар сотиб олинди. Бир нечта фан кабинетлари, кутубхона, ошхона, спорт зали янги мебель билан жиҳозланди. Битта компьютер синфи ва лингофон хоналари ташкил этилди. Эндиликда туман ёшлари бу ўқув даргоҳида қишлоқ хўжалиги соҳасининг олти йўналиши бўйича мутахассисликка эга бўладилар.

(ЎзА).

EIBB
POSTPRIVATIZATION SUPPORT

ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ, КОМПАНИЯЛАР, АССОЦИАЦИЯЛАР, КОРПОРАЦИЯЛАР ВА ХОЛДИНГЛАРНИНГ БОШҚАРУВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Корхоналарни хусусийлаштиришдан кейинги даврда қўллаб-қувватлаш бюроси сизни Халқаро Тикланиш ва тараққиёт банки кўмагида амалга оширилаётган корхоналар бизнесини ривожлантириш лойиҳасида иштирок этишга таклиф этади. Ушбу лойиҳа етакчи консалтинг компаниялари ёрдамида хусусийлаштирилган корхоналарга консалтинг хизматлари кўрсатишда кўмаклашиш учун мўлжалланган.

Бизнесни ривожлантиришнинг қуйидаги йўналишларини ўз ичига олади:

- корхоналарни ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиш;
- хорижий шерикларни излаш;
- корхоналар бошқарув тизимларини такомиллаштириш;
- инвестиция лойиҳаларининг бизнес-режалари ва техник-иқтисодий асосларини корхоналар билан келишилган ҳолда ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;
- жаҳон тажрибаси асосида корпоратив ҳужжатлар тўлиқ тўпламини Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ тузиш;
- жаҳон стандартларига биноан сертификациялаш.

Қўшимча маълумот учун қуйидаги манзил ва телефон рақамлари бўйича мурожаат қилишингиз мумкин:

70003, Ўзбекистон, Тошкент шаҳри, «Ўзбекистон» шоҳкўчаси, 55, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси биноси, 15-кават.

Тел.:+998 71 139-22-23, 139-22-58.
Факс: +998 71 139-21-42.
E-mail: eibb@naytov.com

4757

Боқий қадрият

«СУНАНИ ТЕРМИЗИЙ» ўзбек тилида

Маълумки, Ислом маданияти ва илмининг тараққиётида Имом ал-Бухорий, Имом ат-Термизий каби Ўрта Осиё муҳаддисларининг ҳиссаси беқиёсдир. Лекин мустамлака йилларида мутафаккирларимизнинг қўлёзма асарларини Ватанимизда чоп этишга шароит бўлмаганлиги боис улар чет мамлакатларига олиб кетилиб, нашр этилган. Шу сабаб Ўзбекистон халқи ўзининг бой маънавий меросидан баҳраманд бўла олмаган эди.

Бугун мамлакатимизда миллий истиқлол шарофати билан аждодларимиз қолдирган илму ирфонни қайта тиклаш имконияти вужудга келди. Бухорий, Термизий, Мотурудий ва бошқа мутафаккирларнинг ҳаёти, ижодидан хабар берувчи кўплаб мақолалар матбуотда чоп этилмоқда. Лекин таъкидлаш лозимки, мазкур мутафаккирларнинг ана шу шоҳ асарларини халқимизга асл нусхасига яқин ҳолда етказиш бугунги кундаги долзарб ва шарафли хизматлардан биридир.

Ҳадис илми Ислом динининг равнақ топишида Қуръони Каримдан кейинги иккинчи ўринда туриши ҳеч кимга сир эмас. Жаҳондаги энг машҳур олти нафар муҳаддиснинг бири Имом ат-Термизийдир. Термизий Имом ал-Бухорийнинг замондоши, сафдоши ва шогирдидир. Унинг асл ватани бугунги Сурхондарёнинг Термиз шаҳри бўлиб, у зот тахминан 825-895 йилларда яшаб ижод этган ва Хуросон, Ироқдаги йирик илм даргоҳларида кўплаб алломалардан дарс олган. Имом ат-Термизийнинг китоблари орасида олти номдаги асари мутахассисларга яхши таниш. Лекин улар орасида «Сунани Термизий» энг машҳуридир. У олти жилддан иборат йирик ҳадислар тўплами шаклида Мисрда (араб тилида) ва Туркияда (турк тилида) чоп этилганлиги бизга маълум.

Халқимиз ўзининг дунёга донг таратган ана шундай етук алломалари қолдирган дурдоналардан баҳра олсин, деган хайрли умидлар билан ватандошимиз Имом ат-Термизийнинг асарларини юртимизда нашр этишнинг пайидан бўлдик. «Сунани Термизий»нинг Анқарадаги (1971) нусхасини ўзбек тилига таржима қилиб, чоп эттирдик. Ниҳоят, 1999 йили республика Ташхис (собиқ Истеъдод) маркази ва «Адолат» нашриёти ҳамкорлигида Ҳазрати Абу Исо Муҳаммад ат-Термизийнинг «Сунани Термизий» китоби таржимасининг 1-жилди кўп нусхада чоп этилиб, китобхонлар қўлига тегди. Китобнинг она тилимизда дунё юзини кўришида беғараз ёрдамларини аямаган барча биродаларимизга, жумладан, таржимон Мирзо Кенжабекка миннатдорчилик билдирмоқчимиз. Бу китоб айни вақтда — Термиз шаҳрининг 2500 йиллик тўйига туҳфа бўлиб чоп этилганлиги янада қувонарлидир.

Биз «Сунани Термизий»ни чоп этиш билан кифояланмоқчи эмасмиз. Кўплаб китобхонларимиз, маънавият ихлосмандлари китобнинг кейинги жилдларини кутишмоқда. Олдимизда Ҳадиси шарифнинг яна бешта жилдини тайёрлаш вазифаси турибди. Зеро, Абу Исо ат-Термизий ҳам: «Ушбу китобни тасниф қилганимдан кейин, уни Ҳижоз, Ироқ ва Хуросон уламоларига тақдим этдим. Улар розилик билдириб, қабул қилдилар. Кимнинг уйида бу китобдан бўлса, ўша хонадонда Пайғамбар (саллоллоҳу алайҳи васаллам) гапираётгандек бўлурлар» дея бежиз айтмаганлар.

Камолиддин ҚОДИРОВ.

Рассом табассуми

Абдурасул ҲАКИМОВ чизган.

«ТашОР» ОАЖ

1998 йилгача А-01М двигателларининг тиклаш фондини топширган буюртмачилар билан солиштирув актларини ўтказмоқда. Солиштирув муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой. Кўрсатилган муддат ўтиши билан солиштирув актларини топширмаган буюртмачилар ўзлари топширган таъмирлаш фонди қайтарилиши ҳуқуқларидан маҳрум бўладилар.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилиш мумкин: 700147, Тошкент шаҳри, А.Каримов кўчаси, 5. Телефон: (998-71) 90-40-19.

4760

"ЛОК КОЛОР СИНТЕЗ"
ҚЎШМА КОРХОНАСИ

ўзи ишлаб чиқарган кенг ассортиментдаги тикувчилик маҳсулотларини таклиф этади.

МАХСУС КИЙИМЛАР

- ✓ енги узун эркаклар иш костюми;
- ✓ енги калта эркаклар иш костюми;
- ✓ эркаклар ярим комбинезони;
- ✓ аёллар ярим комбинезони;
- ✓ аёллар иш бермудалари;
- ✓ аёллар иш фартуклари;
- ✓ эркаклар иссиқ иш курткалари;
- ✓ йўл хизмати ходимлари жилети;
- ✓ аёллар тиббий халати;
- ✓ эркаклар тиббий халати;
- ✓ аёллар иш халати;
- ✓ эркаклар иш халати;
- ✓ ошпазлар курткаси;
- ✓ ошпазлар бош кийими;
- ✓ ички кийимлар;
- ✓ қўлқоплар

ҳамда мижозларнинг буюртмаларига кўра, бошқа махсус кийимлар тикиб берилади.

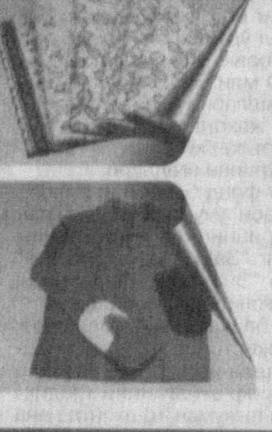

Ҳар хил рангли ва ўлчамли

КЎРПА-ЁСТИҚ БУЮМЛАРИ

- ✓ кўрпа жилдлари;
- ✓ чойшаблар;
- ✓ ёстиқ жилдлари.

Тўловлар – пул ўтказиш йўли билан.

ШУНИНГДЕК,

- ✓ дастурхонлар;
- ✓ дастурхон + 6та ип газламали салфетка;
- ✓ ип газламали салфеткалар;
- ✓ 85х50 ўлчамдаги сочиқлар.

Телефонлар: 191-47-41, 191-80-94, факс: 191-74-63.

4761

Андижон АТЭК АЖга қарашли АТ 0218603 ва АТ 0218660 номердаги шаҳарлараро юк ташиш учун берилган лицензия варақалари йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси жамоаси Ўзбекистон телевидениеси «Ахборот» дирекцияси директорининг биринчи ўринбосари Садриддин Суяровга волидаи муҳтарамаси **САНАМ аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети жамоаси умумий тилшунослик кафедраси мудири, доцент Тўхтасин **МЎМИНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Асака» банки — республикамиздаги энг ишончли, энг обрўли банклардан бири сармоянгизнинг сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди.

«АСАКА» БАНКИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ

жамғармалар бўйича қуйидаги амалиётларни бажаради:

- жамғармаларингизни омонатга қабул қилади;
- жамғармаларга нақд пулсиз ҳисоб-китоб орқали маблағларни қабул қилади ва тегишли жойга ўтказиб беради;
- омонатингизни ўз вақтида нақд пулларда қайтариб беради.

Даромадларингизни ошириш ва омонатларингизни ҳимоя қилиш мақсадида қайта кўриб чиқилган юқори фоиз устамали омонатларни таклиф қилади.

Омонат тури	Сақлаш муддати	Йиллик устама фоизи	Омонатнинг энг кам миқдори
"Талаб қилиб олингунча"	муддатсиз	14%	1000 сўм
Муддатли	6 ойдан 1 йилгача	35%	1000 сўм
Муддатли	1 йилдан 3 йилгача	42%	1000 сўм
Муддатли	3 йилдан 5 йилгача	65%	1000 сўм
"Орзу"	муддатсиз (камида 3 ой)	42 % (ойига 3,5%)	5000 сўм
"Асака" банки пластик карточкалари	муддатсиз	36 - 42,5% (ҳар ойда қолдиққа 3% дан қўшиб бориш билан)	1000 сўм

ASAKA BANK

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинг: 700015, Тошкент ш., А.Қаҳҳор к., 73.
Тел.: 120-83-14, 120-83-32.
Иш вақти соат 8.00дан 15.30гача.
Тушлик соат 12.00дан 13.00гача.
Дам олиш кунлари: шанба, якшанба.

4673

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:

Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:

Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2815, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ЎТБОСАРОВ.
Навбатчи — М. ХОЛМАТОВА.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.
1 2 3 4 5 6